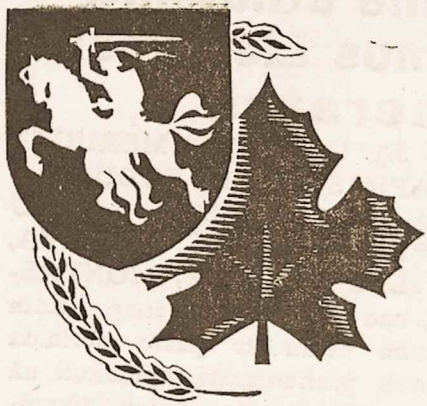

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 18 (316) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1953 m. GEGUŽĖS - MAY 6 d.

PRICE 10 ct. XIII METAI

DĖL „TAKOS“ NĖRA TAIKOS

Pasaulinė įvykių savaitė

Praėjusios savaitės bėgy buvo kartojami seni ginčai dėl taikos. Tam tikslui Maskva naudojo pasaulinę darbininkų šventę — Gegužės pirmąją, kurią šiemet pagerbė ir Popiežius, leidęs tą dieną (penktadienį) darbininkams valgyti su mėsa.

Gegužės pirmąją Maskva išnaudojo atsakymui į JAV prezidento Eisenhowerio kalbą dėl naujos Maskvos „taikos“ efenzyvos.

Gegužės pirmosios proga Maskvos Raudonojoje aikštėje įvykusio kariuomenės parado metu

RUSIJOS KARO MINISTERIS BULGANINAS ATSAKĖ EISENHOWERIUI,

panaudodamas Eisenhowerio argumentus: girdi, kai Amerika parodysianti darbais savo taikius norus, tada ir Rusija prie to eisianti. Pasak Bulganino, Amerika turinti išeiti iš visų karinių bazių Europoje ir Azijoje (kad Rusija jas pasigrobtų...), turinti nusiginkluoti (kad Rusijai lengviau būtų beginklius pagrobti...) ir t. t.

Bulganinas, žinoma, neužsiminė, kad sovietai visą laiką puola ramias ir beginkles valstybes, kaip Vietnamą, Laos ir dabar veržiasi jau prie Siamo, Malajų ir Burmos.

MASKVA „TAKOS OFENZYVAI“ PANAUDOJO IR GEGUŽĖS PIRMĄJĄ.

Daugelyje sostinių komunistai, vykdydami Maskvos įsakymus, kėlė „taikos riaušes“. Parizyje, Romoje, Tokio, Miunchene ir kitur jie išėjo į gatves, apsiginklavę basliais, akmenimis (šaunamųjų ginklų nerodė, nes jiems reikėjo vaidinti „taiką“) ir su policija kirtosi visu smarkumu. Nors ir už „taiką“, bet buvo apsikrūvinta.

Tuo tarpu, „taikos ofenzyvos“ triukšme Maskvos diriguojami komunistai taikius ir taikos neišsižadančius jau baigia sudoroti. Štai

KOMUNISTŲ UŽPULTOJI INDOKINIJOS VALSTYBĖ LAOS JAU BAIGIAMA OKUPUOTI.

Galimas dalykas, kad šiomis dienomis bus užgrobtas ir jos sostinė Luang Prabang. Kitos Indokinijos valstybės — Kambodžos — valdžia susirūpino, nes komunistų kariuomenė veržiasi į jos pasienį. Tas pat pavojus grėsia ir senai Indokinijos valstybei — Siamui — Thailandui. Komunistai jėga veržiasi pirmyn.

Visas pasaulis žino, kad komunistų kariuomenė yra paruošta Kinijoje, iš Kinijos ji įsiveržė į Vjetnamą, Laos ir dabar veržiasi Siamo, Kambodžos ir Malajų pusiasalio kryptimi.

Suminėti kraštai yra puslaukiniai, necivilizuoti, neginkluoti, ir užimti nieko nereikia. Prancūzijos globa tuose kraštuose daugiau formali. Prancūzija, kaip reali jėga, ten nedaug sveria. O formaliai tuose kraštuose būdama protektorė, Prancūzija nieko nėra paruošusi tiems kraštams civilizuoti, sudaryti jų pačių viduje jėgą, kad jie galėtų patys gintis nuo užpuolikų. Visas kitas, vadina masis laisvasis pasaulis, tikslai žiūri, kaip agresoriai komunistai puola ramius taikius kraštus ir juos pavergia... Vakarų pasaulis klausosi Maskvos triukšmo dėl „taikos“ ir atiduoda kraštą po krašto, valstybę po valstybės... Šia prasme buržuazija tikrai rodo išsigimimo žymes. Jeigu ne Jungtinės Amerikos Valstybės, tai Maskva šiandien jau viešpatuotų viame pasauly.

Šių faktų akivaizdoje, MASKVA DEDA VISAS PASTANGAS SUSKALDYTI VAKARŲ PASAULI IR JĮ PAKRIKDYTI.

Maskvai jau pasisekė nuo Amerikos atplėšti Argentina, kuri dabar šoka „rizikos šoki“. Ir Anglijoje ši „taikos ofenzyva“ gauna nesugebančių politiškai orientuotus ir numatyti ateitį, pritarimo. Šie, netekę gyvybių jėgų politikai, vieno tikslu malda — mūsų nekliudykite, o ką jau pasigrobsite, tai jūsu... Viena tikslu, galima sakyti, Amerika dar laikosi. Štai JAV užsienio reikalų ministeris Foster Dulles labai gražiai padėti supranta ir labai realiai kalba. Kaip įžangą į JAV gegužės 16 dienos Kariuomenės šventę, Dulles pasakė vieną aiškiausių ir atvirausių kalbų:

Tokia diplomacija gali veikti ir taikos labui. Tokia, sako jis, yra JAV kariuomenė. Tenka pasidžiaugti, kad ir Kanados vyriausybė taip pat gražiai supranta realiąją tarptautinę padėtį ir numato ateitį. Todėl ir Kanados užsienio reikalų ministeris Pearson konstatuoja, kad Sovietai dėl taikos daug kalba, bet nieko taikos reikalui nėra ligšiol padarę, — todėl tenka rūpintis saugumu atsidėjus, ir Atlanto Pakto valstybių blokui bei Europos gynimo bendruomenė yra tas instrumentas, kuris taikos reikalui daugiausia gali pasitarnauti. Visokių atvejų reikia būti pasiruošusiems gintis, nes

AGRESIJOS FAKTAI KARTOJASI VIENAS PO KITO.

Ir visi jie tiksliai sovietinės pusės vykdomi. Pasitraukęs iš JTO generalinių sekretorių Trygve Lie taip pat sako, kad Maskvos pareiškimai dėl taikos nieko nereikia, nes darbai jos yra visai priešingi tiems pareiškimams. Trygve Lie pabrėžė Eisenhowerio pasiūlymų realumą ir konkretumą. Net ir Churchillius, kuris į senatvę darosi pasyvesnis ir linksta į ramybę, net ir jis pareiškė, kad Amerikos Korejoje labai daug padaryta taikos reikalui, ir jeigu Korejoje neįvyks taika, bus kalta tik tai Sovietų valdžia.

Tuo tarpu komunistai Korejoje delsia, vilkina derybas, nes, kaip spėjama,

žiasi į Jugoslaviją.

Čekoslovakijoje taip pat „taika“ reiškiasi uždraudimu viso, kas primena Čekoslovakijos kūrėją Tomą Masaryką ir Eduardą Benešą. Dėl to Čekoslovakijos liaudis kelia protestus ir net sukelia susirėmimų. Mat, čekoslovakai niekaip nenori išsižadėti laisvės ir nepriklausomybės.

Komunistai ir Irane kelia nuolatinės riaušės, kurios dar nešinia, kuo pasibaigs.

Komunistų ofenzyvos prisibijo ir Indija su Pakistanu. Verta suminėti, kad

AMERIKOS DARBININKŲ ORGANIZACIJOS GEGUŽĖS PIRMOSIOS PROGA GRIEŽTAI PASISAKĖ UŽ LAISVES IR DEMOKRATIJĄ.

Pasmerkė sovietines prievartos stovyklas, vergų darbus, darbininkų organizacijų pavergimą komunistų partijai ir tt. Darbininkų demonstracijos už taiką, laisvę ir demokratiją labai gražiai vyko Amerikoje, vakariniame Berlyne, kur masės darbininkų dalyvavo ir iš rytinio Berlyno.

Tiktai Argentinoje iš pat ryto pradėjo sprogdinti bombos; jų sprogę net šešetas.

TELEVIZIJOS TINKLAS KANADOJE.

Gegužės 14 d. oficialiai CBC atidaro Kanaadoje pirmąją televizijos tinklą, kuris galvint stotį turi Montrealy (Mont Royal kalne) ir per eilę stotčių, kurių numatyta 14, per Ottawą, Toronto ir kt. jungiasi su JAV Buffalo stotimi. Ottawas stotis į tinklą įjungiamą karūnavimo dieną — birželio 2 d. Šis tinklas duos suderintas programas.

VILNIAUS RADIALIAUSANT

„Stalinai jūsu tėvas ir motina“. Kaip savo metu iš Ispanijos ir Graikijos, taip lygiai tūkstant čia iš P. Korejos vaikų, pagrobus, išgabenti į Rusiją. Beveik metai, kai šie vaikai tampa po Rusijos satelitų kraštus. Jie jau matyti Varšuvos, Budapešto ir Pragos stotyse, jie ir ten laikomi panašiuose kalėjimuose.

Vaikai apmęti š. Korejos armijos uniformomis. Visą dienos ilgumą jie varginami pamo komi ir kariniais užsiėmimais. Mokytojai yra FDJ funkcionieriai. Auklėtojai atgabenti korejiečiai komunistai. Klasėse nuo sienų vaikams plakatai šaukia: „Stalinai yra mūsų tėvas ir motina“. „Mūsų tėvynė — tarptautinis proletariatas“.

Vaikams ilgose pamokose skiepijama neapykanta amerikiečiams. „Jūs tėvus nužudė amerikiečiai!“ — „Amerikiečiai atvyko į Korėją žudyti taiką mylinčius žmones!“ — „Už augę atkeršykite amerikiečiams!“, šaukia iš visų pusių plakatai.

VISKAS PO SENOVELI.

Per karą sunaikintos ir, kas liko, po karo demontuotos Junkers lėktuvų dirbtuvės Desau mieste atstatomos dar didesnės už pirmąsias. Į jas gražinti kone visi po karo į Rusiją išstremti fabriko specialistai. Ten jie gamina naująjį bombonešį TU 150 ir sprausminius naikintuvus MIG 15 ir 19. Dalis išstremtųjų už „perdažymo žinojimą“ nuteisti 25 m. kalėti rusų kalėjimuose.

Vakarų Vokietijos saugumo organų apskaičiavimu Vokietijos Vakaruose tebesislapsto, dažniausiai prisidengę kitomis pavardėmis, apie 15.000 — 10.000 buvusių nacionalsocializmo veikėjų.

PIANISTO A. KUPREVIČIAUS KONCERTAS. Gegužės 17 dieną, sekmadienį, 7 valandą vakaro Montrealy, Plateau salėje, bus vienintelis pasirodymas PASAULINIO MAŠTO LIETUVIO PIANISTO ANDRIAUS KUPREVIČIAUS koncertas. Pianistas Pietų ir Šiaurės Amerikoje turėjo nepaprastą pasisekimą. Didžioji New Yorko spauda jį ypatingai augštai įvertino. Čikagoje jis turėjo net du koncertus, kuriuose atsilankė po 3.000 publikos. Nepraleiskime progos neišgirdę šio žymiojo mūsų pianisto, vienintelio plačiai koncertuojančio Amerikoje ir Europoje. SEKANČIAME „NEPR. LIETUVOS“ NUMERY BUS VISOS ŽINIOS APIE KONCERTANTĄ — A. KUPREVIČIŲ.

BROLIŲ MOTUŽŲ FILMAI MONTREALY. Gegužės 23 ir 24 dienomis Montrealyje ir apylinkių lietuviams gauna progą PAMATYTI SAVO IŠSILGTAJĄ TĖVYNĘ LIETUVĄ ir pagyventi jos laukuose ir pievose, su plovėjais, artojais, šianapjūtėje, rugiapjūtėje, pasilinksminti vestuvėse, paritinėti Velykose kiaušinius, pažuklauti, aplankyti jomarus, atlaidus, pamedžioti Lietuvos miškuose ir laukuose, pažvejoti Lietuvos ežeruose, upėse, pasižiūrėti žirgų lenktynių ant ilgo Sartų ežero ledo Dusetose, pakvėpuoti žydinciu Lietuvos pievų ir kvapiu Lietuvos miškų ir girių oru... Be to, PAMATYTI IR SPALVINĮ LIETUVOS PAŠTO ŽENKLŲ filmą ir pasižiūrėti Amerikos lietuvių parodų ir Lietuvių dienų. Tai vis naujai padaryti ir mūsų NEMATYTI FILMAI. Nepraleiskime retos progos. Visa tai bus gegužės 23 ir 24 dienomis Aušros Vartų salėje, 377 Willibrord Ave, Verdune.

VAIKŲ KALĖJIMAS RYTI NĖJE VOKIETIJOJE

Miškuose, netoli Dresdeno, užtinkamas gražiausias Saksonijos paminklas — Moritzburgo pilis. Ji šiandien aptverta augšta spygliuotų vielų svara; sargybiniai artėjantį į pilį grąžina atgal. Gyventojai pilį vadina vaikų kalėjimu. „Telegraf-Wochenspiegel“ pateikė žinių iš šio kalėjimo gyvenimo.

Vasario gale į Dresdeną atvežė vadinamąjį Šiaurės Korėjos našlaičių, kurių, būk, tėvus nužudė amerikiečiai. Tačiau gyventojai tuoju patyrė, kad atvežtieji 8—14 m. vaikai yra pagrobti iš tėvų, traukiantis komunistams iš Pietų Korėjos. Visai maža dalis atvežtų korejiečių yra našlaičiai, daugumos tėvai lauko rankas dėl jų vaikų likimo.

Pasisekusiems arčiau prieiti pavyko žvilgsniais sugauti, pro langus išklausius galvas, verkenčias mergaites. Sargybinių aptvertame miške skamba europiečių ausiai svetimi ko reječių kalbos garsai.

GELEŽINKELIS KARIAMIAMS REIKALAMS.

Sovietų Kontr. Komisijos įsakymu, rusų zona įpareigota nuo Hallės iki Rostocko nutiesti 350 km ilgio kariniamis reikalams geležinkelį. Tiesimo darbų priežiūrai iš Maskvos atsiųsti geležinkelininkai inžinieriai.

TCA TURĖJO VIENĄ MILIONĄ KELEIVIŲ

Per paskutinius metus per vieną milijoną keleivių skrido Trans-Canada Air linijos lėktuvais, tai yra 20 nuošimčių padidėjimas nuo 1951 metų. 1952 metais TCA užsakė 15 britų pastatytų Vickers Viscount lėktuvų. Šie lėktuvai bus panaudoti TCA tarp-miestiniame susisiekime. (CS).

TELEVIZIJOS STOTI

turės taip pat ir Hamiltonas. Dar šiemet, prieš Kalėdas, numatoma ją paleisti į darbą.

IŠ SVETIMOS SPAUDOS

— Laikraštyje „Giessener Anzeiger“ vasario 21 d. tūlas Jurgen Schuler aprašo Klaipėdą ir Klaipėdos kraštą, pažymėdamas, kad tai nuo amžių buvusios vokiečių žemės ir vokiečiai niekuomet to krašto neatsisakysia.

„Daug vargo Klaipėdos kraštas ir miestas turėjo pakelti pirmo karo metu, rusams ten įsi-veržus, ir ypatingai sunkiai kentėjo kraštas ir gyventojai dėl pagal Versalio sutartį padaryto atskyrimo nuo Vokietijos ir dėl po sekusios prancūzų ir lietuvių okupacijos. Nors gyventojai tarp 1925 ir 1938 metų šešis kartus rinkimais pasisakė už Vokietiją, tačiau tik 1939 m. pavyko prisijungti prie Reicho“, rašo straipsnio autorius.

MONTREALIO LIETUVIŲ NAMAMS SIUNČIA PINIGUS NET IŠ MIŠKŲ.

Iš girulių glūdumos, Regan miškų srities, Br. Mozuras siunčia Montrealio Lietuvių Namams pirkti 50 dol. čekį ir Valdybos pirmininkui Ant. Navickui rašo: „Didžiai įvertinu Jūsų kilnų ir garbingą sumanymą mano mieste — Montrealy turėti Lietuvių Namus. Tai šviesos žibintas sesučių ir brolių lietuvių širdims svetingoje Kanadoje. Ta proga širdingiau šiai sveikinimu visus Iniciatorius, Valdybą — dirbti kovoti iki tikslo bus atsiėktas. Vienybė je - galybė! Sėkmės! Nežinau dar kiek šėras vertas, bet siunčiu 50 dol. ir nors kuklia suma noriu ir aš prisidėti prie šio kilnaus sumanymo gyvendinimo“.

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

NL redakcija yra gavusi išsamių straipsnių apie galimybes įsikurti žemės ūkiuose — taba ko ūkiuose Kanados pietuose ir grūdų bei gyvulių ūkiuose Kanados vakaruose. Šie straipsniai dalinai sudaro tęsinį pernai ir užpernai NL skelbtų straipsnių, daliniai visai nauji. Tautiečiai, kurie domisi savarankišku įsikūrimu ramiose gyvenimo ir darbo sąlygose, patariamiekti tuos straipsnius. Be to, NL patieks ištraukų iš Lietuvos sovietinės spaudos, kuri vaizduoja tikrus dabartinės LIETUVOS gyvenimo faktus, apibūdinamus pačių okupantų laikraščiu.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS WELLANDO APYLINKĖS

Valdyba š. m. gegužės mėn. 10 d. (sekmadienį) 2 val. po pietų lenkų salėje, 610 Ontario Rd., Welland, Ont. kviečia apylinkės lietuvių susirinkimą. Susirinkimui numatyta šį die notvarkė: 1. Susirinkimo atidarymas, (atidaro p. Stanaitis), 2. Susirinkimo pirmininko rinkimas, 3. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas, 4. Valdybos veiklos pranešimas ir Valdybos atsitatydinimas, 5. Revizijos komisijos pranešimas, 10 minučių pertrauka, 6. Valdybos rinkimai, 7. Einamieji reikalai, 8. klausimai ir sumanymai, 9. Susirinkimo uždarymas. Valdyba renkama slapto balsavimu. Atvykę į susirinkimą lietuviams bus užregistruojami ir išduodamas vokas su balsavimo lapeliu. Apylinkės susirinkimas skaitomas teisėtu da lyvuojant nemažiau kaip pusei apylinkės lietuvių.

Kviečiamu laikui reikalingam skaičiumi nesusirinkus, po valandos susirinkimas įvyksta, nežiūrint pilnatiesių dalyvių skaičiaus, bet jis gali turti tik tuos dalykus, kurie pažymėti susirinkimo kvietime. (K. L. B. Krašto Statutas str. 9).

Visus lietuvius kviečiame kuoskaitlingiausiai dalyvauti. K. L. B. Welland Ap. V-ba.

ST. CATHERINEJE MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Įvyksta gegužės 10 d., 16 val. vietos katalikų ukrainiečių bažnyčioje. Maloniai prašoma dalyvauti visi apylinkės ir vietos lietuvių ir atsivesti savo mias senas ir jaunas močiutes. Valdyba.

BENDRUOMENĖS NARIO

mokesčio rinkimas Hamiltone vyksta pilnu tempu. Miestas yra suskirstytas rajonais, taip kad kiekvienas hamiltonietis rinkė bus aplankytas namuose.

Andrius Kuprevičius
DU SVARBUS
pranešimai:
BROLIAI MOTUZAI

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEmlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	\$ 5.50	America & S. Amerika	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškojimų kaina ..	\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Motinos diena

Kanados spauda skelbia: Motinos Diena švenčiama antrąjį gegužės mėnesio sekmadienį — šiemet gegužės 10 dieną ir Tėvo Diena — antrąjį birželio mėnesio sekmadienį — šiemet birželio mėnesio 14 dieną. Tai yra kiek skirtingas, laiko atžvilgiu, minėjimas negu Lietuvoje, nes Lietuvoje Motinos Diena buvo minima pirmąjį gegužės mėnesio sekmadienį, o Tėvo Diena buvo tikta pradedama minėti ir dar nebuvo išpildytusi. Tėvo diena ir ligiol dar nėra visuotinai pripažinta.

Šių dienų iniciatoriai, matyti, buvo nuomonės, kad motina šeimai, ypač vaikams, turi didesnės įtakos, negu tėvas, — todėl ir buvo pradėta minėti Motinos Diena. Ir tik vėliau susiprasta, kad ir tėvas šeimai nebe įtakos ir ne be reikšmės. Todėl dabar jau vis plačiau minima ir Tėvo Diena.

Tai visai teisingas įsivertinimas, nes šeimai turi įtakos ir motina ir tėvas.

Galimas dalykas, kad motina daugumoje šeimų turi didesnės įtakos, bet esti ir atvirkščių reiškiniai. Yra tikrai neabejotina, kad abu tėvai vaikams daro labai didelę, dažnai absoliutiškai formuojančią jų visą gyvenimą įtaką. Todėl ateity, galima spėti, bus minima Tėvų Diena, kad nebūtų šie du šeimos formuotojai atskiriami — ar tai separuojami ar tai divorsuojami. . . Abu tėvai — Tėvas ir Motina — kuria šeimą, ją auklėja, jai gyvenimo gaires formuoja.

Gal tikrai biznio įstaigoms, biznio sumetimais, patogiau turėti skyrium Motinos ir sky-

rium Tėvo dienas, o ištikrųjų jos yra neatsiejamos, nes ir prigimtis jų yra viena ir ta pati — neatsiejama.

Bet yra labai gražu ir svarbu, kad minima Tėvų diena. Tai iškelia ir pabrėžia tėvų ir šeimos svarbą visuomenėje, tautoje, valstybėje ir žmonijoje.

Be galo yra svarbu sukurti galimai tobulesnę šeimą. Nes nuo šeimos priklauso ir visuomenės formavimasis. Nenuostabu, kad „modernieji režimai“ fašizmas, komunizmas — bando iš tėvų paveržti vaikų auklėjimą ir jų pasaulėžiūros formavimą, kad tuo būdu naujasis žmogus būtų eliminuotas nuo tėvų įtakos ir būtų pajungtas režimų tikslams. Tam tikslui net grobiami vaikai iš kitų valstybių (Graikijos vidaus karo metu pagrobti vaikai ir dabar dar negrąžinti iš sovietijos), atimami nuo tėvų ir auginami ir auklėjami specialiuose, tam tyčia laikomuose vaikų namuose, kurie be motinos ir tėvo įtakos bei šeimos šilumos jie išauuginami ir išauklėjami reikalingais, nors ne būtinai ir tokie, kokių režimai pageidauja.

Vis dėlto, niekur, kad ir geriausiose auklėjimo namuose, vaikai negauna to žmoniškojo auklėjimo, kaip motinos ir tėvo prieglobstyje. Tėvai vaikams atiduoda viską, ką turi geriausio ir gražiausio. Dugumas vaikų todėl, jeigu ir ne supranta, tai instinktyviai jaučia, kad Tėvai jiems yra labai brangūs ir mylimiausi jų arti mieji. Ir todėl yra labai gražu, kad vaikai pagerbia Tėvus tyčia tam tikslui pabrėžti rengiamose dienos.

SPAUDOS APŽVALGA

NEMALONŲS REIŠKINIAI

Mūsų laukiamojo pianisto Andriaus Kuprevičiaus dar nėra, o jau... įntrygos jau varomos. „Tėviškės žiburiai“ jau pradėjo... „Pianisto Kuprevičiaus koncertas numatomas gegužės mėn. viduryje. Taigi artimu laiku. Tuo tarpu dar nėra pasiskelbė nei koncerto rengėjai, nei pradėta koncerto bei pianisto populiarinimas. Visuo menėje rūpinamasi, ne rengėjų pasisekimu, o pianisto A. Kuprevičiaus koncerto pasisekimu jo išreklamavimu ir už lietuviškos visuomenės ribų“. Taip rašo „Tėv. žiburiai“.

Šis tekstas tiek aiškus, kad prie jo reikėtų kas dar pridėti. Bet vis dėlto, šia proga, verta kai kas pasakyti, kas pas mus jau yra kaip įsisenėjusi negeorovė. Kalbėkime faktais.

P. Baranauskas su p. Adomaitiene, svečių iš JAV, koncertas pasibaigė deficitu. Išgarsintojo Motropolitan operos solisto p. Brazio — taip pat deficitu. Buvo pakviesti žymieji literatai ir artistai literatūros vakarą — vos galus su galais pasisekė suvesti. Nemėnime kitų gerai žinomų parengimų, kaip Teatro, savaimės aišku, negalėjo išsiversti. Ir štai, kai laukiame mūsų žymiojo pianisto, tokia „graži“ mūsų torontiško laikraščio įžangėlė...

Nemalonu. Bet už nepasisekimus būsime dėkingi ir „Tėv“, ir jų čia „uolium“ bendradarbiams. O regis jau buvome su tarę bent nekenkti. . . Tiek to. Faktai yra tokie: Yra paaiškėję, kad kai niekas (tur būt dėl nuolatinių deficitų, kuriuos tenka padengti keliems asmenims iš savo kišenais) V. Kup

revičiaus nepasiskelbė kviečią, pasirodė, kad lygiagretai susirūpino p. Kuprevičiaus mokslo draugas mūsų žymusis pianistas K. Smilgevičius ir tuo pačiu metu „Nepriklausoma Lietuva“, nes nepasinaudoti mūsų didžiojo pianisto atvykimu į Šiaurinę Ameriką atrodė, tie siog neleistina. Taip buvo užmegzti kontaktai, o p. Smilgevičius buvo patenkintas sužinojęs, kad yra kas tuo rūpinasi. Bet, kai p. Kuprevičius skrajoja po visas JAV Valstybes, nelengva buvo sutarti dala, ypač kad tai būtina suderinti ir su salės reikalu, kuris, kaip žino ma, Montrealy nėra lengvas. Kai pagaliau buvo suderinti šie reikalai, koncertas jau pasiskelbtas gegužės 17 dieną, 7 val. vakaro Plateau salėje.

Populiarizacija? Tai lengvas užsiminimas. Bet... gerai žinoma, kad populiariizacija Montrealy, deja, vaisių gerų ne duoda. Populiarinimas eina jau nuo p. Kuprevičiaus atvykimo į JAV. Bet pažūrėsim, ar koncerte pasirodys net patys patarėjai. . . Su kitataučiais dar prasčiau — jie eina į žinomų jiems menadžerių skelbiamus koncertus, bet tam tikslui reikia bent 2000 dolerių grynais. Jeigu „Tėv“ su savo „patarėjais“ turi tokių galimybių, — jiems mielai iniciatyvą perleidiame.

Dar viena detalė. Galima būtų suruošti mūsų svečio pagerbtuvių subuvimą. Bet... vėl turime praktika: į tokius subuvimus, kur reikia primokėti pusantro dolerio, atsilanko 5—8 asmens... Deja. Žiauri tikrotenė.

Ir kai visa šita „Tėv“ ir jų

Motinos Diena. Minėjimas įvyksta gegužės 17 dieną, nes tą sekmadienį bus lietuviškos pamaldos. Minėjimo programoje mūsų atžalynas savo motinoms deklamuos, paskaitys, pianinu paskambins. Renkamasi Sister of Service patalpose 7 val. vakaro.

Pilietybės Diena. Šiais metais atžymima gegužės 15 dieną. Organizatorius kaip ir kas met I. O. D. E. (Imperijos Dukterų) organizacija. Tą dieną 8,30 p. m. Globe Collegiate Auditorijoj ruošiamas savotiškas vaidinimas — montažas, kurio dalyviai visų Kanadoje esančių tautybių atstovai. mes taip pat dalyvausime.

Ottawa Citizenship Council. Yra paruošęs tam tikrus klausimų lapus, kurie jau yra išdalinti visų tautinių grupių va dovybėms. Yra pageidauti galimybių ribose užpildyti juos galimai didesniai skaičiui naujųjų ateivių kanadiečių. Tai nėra koks nors naujas „skrinis gas“, o vien tik priemonė su-

rinkti galimai daugiau ir tikslesnių statistinių žinių apie norus, pageidavimus ir faktinę padėtį naujai atvykusiujių. Tu rėdamas tokią medžiagą O. C. žinos, kuria kryptimi kreipti savąją veiklą, kad pagelbėtų geriau įsikurti naujokams. Kas nenori, gali ir savosios pavar dės neįžymėti; taip pat nėra įpareigotas atsakyti į jam nepatinkamus klausimus. Apylinkės valdyba pirmą suejimo progą pasistengs tuos lapus paskleisti ir tuojau pat norintieji galės užpildyti.

Išvyko Krunių šeima. Balandžio pabaigoje išsikėlė iš Ottawos į Spencerville, Ont. Krunių šeima į nusipirkta šalia miestelio 100 akrų su trobėsiais ūki. Geros kloties naujoje vietoje.

Solidarumo mokestis. Apylinkės V-ba primena reikalą su mokėti solidarumo mokestį už 1953 mt. Iždininkas pageidautų, kad esant galimybei, kiekvienas, privalgęs tą pareigą atlikti, tai padarytų asmeniškai neraginamas. Paškevičius.

WINDSOR

VYSK. BRIZGYS PAS WINDSORIEČIUS.

Balandžio 21 d. mūsų koloniją pirmą kartą aplankė J. Exc. Vysk. Vincentas Brizgys. Apylinkės Valdyba, jausdama visumos norą, buvo užsi mojus plačiu mastu suruošę su tikimą. Deja, planas įvykdytas dalinai, nes pasitaikė darbo diena ir, antra, nepavyko sužinoti, kada tikrai svečias atvyks ir išvyks.

Pirmiausiai sutiktas parapijos bažnyčioj. Po trumpų pamaldų, persikėlė į tos bažnyčios parengimą. Valdybos pirm. Petras Januška pasveikinęs susirinkusiųjų vardu, pateikė raportą apie šios kolonijos lietuvių gražų religinio, tautinio ir kultūrinio gyvenimo bendravimą. Po to, svečias pasakė porą valandų užtruksią kalbą. Iš jos paaiškėjo, kad svečio kelionių tikslas daugiau cementavimas tautinės vienybės, greta religinio tikslų. Jo žodžiais, pirmas faktorius tautinės vienybės išlaikyme — tai šeima, bažnyčia, organizacijos ir tt. Politinis momentas iš mūsų reikalauja kuo daugiau vienybės. Tautų šeimų svaresnį balsą turinti tauta, kuri vieningesnė ir kultūringesnė, negu skaitlingesnė. Toliau apžvelgė mūsų laisvės bylos stovį, pabrėždamas, kad šiame darbe daugiausiai pasidarbavo Amerikos Lietuvių Taryba. Susirinkusieji, svečio kalba buvo labai patenkinti ir dėkodami Jam už tai ir atsilankymą, išlydėjo entuziastingai traukdami ilgiausių metų.

Po to, seno kanadiečio Jurgio Kairio namuose — Marijos ir Vytauto Leparskų buve su suruoštos vaišės. Jose dalyvavo, be Ganytojo ir Jo palaidovo, kun. Kulbio, dar vietos klebonas kun. Danielius, buvęs tos kolonijos pirmas kapeleionas kun. Dagilis, Kroatų bažnyčios klebonas kun. Ivan dic, Deitroito lietuvių organizacijų veikėja Elzbieta Paura zienė, prof. Pikūnas ir mūsų valdybos atstovai, pp. Januška ir Zatorskis. Daug papasakota iš lietuvių gyvenimo plačiam pasauly ir apie Windsoro ir Detroito lietuvių ir jų organizacinį bei kultūrinį gyvenimą. Excelencijai sutikimą ir vaišes suruošė Apylinkės Valdyba, o gardžią vakarienę pagamino turinti gerą patyrimą šeiminingės darbe p. Juškauskienė.

Lietuviai tautų pasirodyme.

Išvairiom spec. įgyti, kursų uždarymo proga, savo dėstyto bendradarbiai geriausiai žino, — jie jau išanksto pradeda „kuolus kaitioti ir ratus“. Tokių faktų akivaizdžios tenka tik tai apgailestaut, kokių trumpa regijų ir nesąžiningų esama žmonių, nors jie dangstosi ir labai autoritetingomis skraistėmis.

Ir taip jau tas mūsų gyvenimas vos zurza, vos gali ką sumegzti, vos kvėpuoja, — o čia ir tas vos besilaikęs gyvenimas dar daugiau smukdomas ir žlugdomas.

rinkti galimai daugiau ir tikslesnių statistinių žinių apie norus, pageidavimus ir faktinę padėtį naujai atvykusiujių. Tu rėdamas tokią medžiagą O. C. žinos, kuria kryptimi kreipti savąją veiklą, kad pagelbėtų geriau įsikurti naujokams. Kas nenori, gali ir savosios pavar dės neįžymėti; taip pat nėra įpareigotas atsakyti į jam nepatinkamus klausimus. Apylinkės valdyba pirmą suejimo progą pasistengs tuos lapus paskleisti ir tuojau pat norintieji galės užpildyti.

Išvyko Krunių šeima. Balandžio pabaigoje išsikėlė iš Ottawos į Spencerville, Ont. Krunių šeima į nusipirkta šalia miestelio 100 akrų su trobėsiais ūki. Geros kloties naujoje vietoje.

Solidarumo mokestis. Apylinkės V-ba primena reikalą su mokėti solidarumo mokestį už 1953 mt. Iždininkas pageidautų, kad esant galimybei, kiekvienas, privalgęs tą pareigą atlikti, tai padarytų asmeniškai neraginamas. Paškevičius.

WINDSOR

VYSK. BRIZGYS PAS WINDSORIEČIUS.

Balandžio 21 d. mūsų koloniją pirmą kartą aplankė J. Exc. Vysk. Vincentas Brizgys. Apylinkės Valdyba, jausdama visumos norą, buvo užsi mojus plačiu mastu suruošę su tikimą. Deja, planas įvykdytas dalinai, nes pasitaikė darbo diena ir, antra, nepavyko sužinoti, kada tikrai svečias atvyks ir išvyks.

Pirmiausiai sutiktas parapijos bažnyčioj. Po trumpų pamaldų, persikėlė į tos bažnyčios parengimą. Valdybos pirm. Petras Januška pasveikinęs susirinkusiųjų vardu, pateikė raportą apie šios kolonijos lietuvių gražų religinio, tautinio ir kultūrinio gyvenimo bendravimą. Po to, svečias pasakė porą valandų užtruksią kalbą. Iš jos paaiškėjo, kad svečio kelionių tikslas daugiau cementavimas tautinės vienybės, greta religinio tikslų. Jo žodžiais, pirmas faktorius tautinės vienybės išlaikyme — tai šeima, bažnyčia, organizacijos ir tt. Politinis momentas iš mūsų reikalauja kuo daugiau vienybės. Tautų šeimų svaresnį balsą turinti tauta, kuri vieningesnė ir kultūringesnė, negu skaitlingesnė. Toliau apžvelgė mūsų laisvės bylos stovį, pabrėždamas, kad šiame darbe daugiausiai pasidarbavo Amerikos Lietuvių Taryba. Susirinkusieji, svečio kalba buvo labai patenkinti ir dėkodami Jam už tai ir atsilankymą, išlydėjo entuziastingai traukdami ilgiausių metų.

Po to, seno kanadiečio Jurgio Kairio namuose — Marijos ir Vytauto Leparskų buve su suruoštos vaišės. Jose dalyvavo, be Ganytojo ir Jo palaidovo, kun. Kulbio, dar vietos klebonas kun. Danielius, buvęs tos kolonijos pirmas kapeleionas kun. Dagilis, Kroatų bažnyčios klebonas kun. Ivan dic, Deitroito lietuvių organizacijų veikėja Elzbieta Paura zienė, prof. Pikūnas ir mūsų valdybos atstovai, pp. Januška ir Zatorskis. Daug papasakota iš lietuvių gyvenimo plačiam pasauly ir apie Windsoro ir Detroito lietuvių ir jų organizacinį bei kultūrinį gyvenimą. Excelencijai sutikimą ir vaišes suruošė Apylinkės Valdyba, o gardžią vakarienę pagamino turinti gerą patyrimą šeiminingės darbe p. Juškauskienė.

Musiškiai išpildė didesnę pusę programos. Po atidarymo kalbos mūsų choristė Marytė Čiuprinskaitė buvo pakviesta į sceną, kurioje jau buvo išsiriikiavęs vokiečių choras ir sugiedojo, „O Canada“. Po to, mūsų chorui išsiriikiavus, prie šais jų mūsų šeštadieninės mokyklos mokinė Mildutė Pakauskaitė, pasipuošusi tautiniais rūbais labai vykusiai padeklavo anglų kalba eilėrašį „Yra šalis kur upės teka“.

Choras padainavo: Kur giria žaliuoja, Kai aš grėbiau šieną, Aš mergytė kaip rožytė, Namu broliukai.

Šokėjai vidury ir programos pabaigoj pašoko: Givatara, Pol kutę, Apgavikus ir Malūną.

Apylinkės Valdyba, būdama šio pasirodymo organizatorė, labai tai įvertina tautiniu atžvilgiu ir džiaugiasi, kad viskas taip gražiai pasisekė. Nuoširdžiu lietuvišku dėkingumu dėkoja: Toronto skautų „Lai vas“ padalinio šokėjų grupei (tuo labiau, kad nesudarė mums išlaidų, kurias turėjo atvykstant ir grįžtant) ir Jos vedėjai p. Ličkūnaitė - Šadeikienei. Taip pat mūsų choristams ir katriam choro vadovui p. Sinkevičiui ir visiems priešio pasirodymo prisidėjusiems.

Apyl. V-bos vardu

J. Ražauskas.

Neužmirskime atnaujinti „Nepriklausomos Lietuvos“

prenumeratos

IR PARAGINKITE KITUS JĄ UŽSIPRENUMERUOTI.

TĄ GALIMA ATLIKTI PAPRASCIAUSIU BŪDU:
DĖKITE PINIGUS Į VOKĄ IR PAPRASTU LAIŠKU SIŪSKITE ADRESU: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 GEORGE STREET, VILLE LASALLE, MONTREAL, P. Q. Nebuvo atsitikimo, kad pinigai būtų žuvę. Kam patogiau, prašome siųsti ar banko čekiu ar pašto perlaide — Money Order'iu. Kam sunku prenumeratą apmokėti už visus metus, gali mokėti dalimis. Naujai atvykusieji laikraštį gauna barga to, kol prasikuria ir sugeba apsimokėti.

KLB BENDRUOMENES REIKALAI

KLB ŠALPOS FONDO CENTRO KOM. VEIKLA.

Bal. 26 d., įvyko nepapastas posėdis dalyvaujant p. E. Devenienei — BALFo vice-pirm., šiuo metu einančiai pirmininko pareigas.

Gerb. viešnia sveikino Kanadoje susiorganizavusį Bendrą Šalpos Fondą, linkėdama geriausios sėkmės ir nesigailėjo nei laiko, nei pastangų, pasidalinant patyrimu, išpūdziais ir dideliu reikalu šelpiti pasilikusius tremtyje, labiausia nu skriaustus mūsų brolius lietuvius.

Tuo rūpesčiu turi gyventi kiekvienas sveikas ir dirbantis lietuvis, nežiūrint kuriame Kanados kampelyje jis būtų.

Stai pirmosios kregždės: K. L. K. Moterų Dr-jos Toronto skyrius, prisiuntė 25 dol., Windsor LB sk. 100 dol. ir iš Toronto pp. J. Beržinskai, V. Vasiliauskai ir J. Matulioniai sudėjo 12 dol.

Šalpos Fondo Centro Komitetas, širdingai dėkoja už aukas.

Drauge praneša didelį sumą nymą, kuriam pritarimo laukia iš visų Kanadoje esančių lietuvių. Būtent: yra galimybė ap rūpinti šią vasarą didesnę dalį vargingų tremtinių Vokietijoje cukrumi arba taukais. Šie produktai galima bus užpirti ir persiųsti už pusę kainos, jeigu suskubsime sukelti reikiamą sumą pinigų per pusantro mėnesio, iki birželio 15 dienos. Minimali suma šiai dovanai, vienas tūkstantis dolerių!

Brolau, sese Kanadoje, juk tu norėsi suteikti tą malonumą, padidinti, ar paskaninti maistą iš sanatorijos išėjusiam, jo šeimai, našlei su vaikučiais ar vargo mokyklą lankančiam mokiniiui?

Jeigu taip, tai nieko nelaukdamas, siųsk savo auką per K. B. Skyrius, ar tiesiog KLB Šalpos Fondo Centro Komitetui: 235 Ossington Ave. Toronto, Ont., išrašant pašto per laidą ar čekį: Mrs. O. Indrelie-nės vardu. Centro Komitetas.

KLB ŠVIETIMO KOMISI JOS INFORMACIJA Nr. 9.

Registracija į vasaros stovyklą. Šiuo skelbiama registracija vasaros vaikų ir jaunimo stovyklą.

Bendros sąlygos. Stovyklos vieta — p. Narušio ūkis netoli Hamiltono, Ont. Laikas — nuo liepos 5 d. iki t. p. mėn. 18 d. imtinai. Gyvenama bus palapinėse ir, jei būtų reikalo, kluone. Stovyklautojai turi at sivežti savo guolį, baltinius ir kitas smulkmenas, kurios bus nurodytos vėliau.

Mokėstis. Už maistą reikės mokėti 1 dol. į dieną vienam asmeniui. Be maisto dar sudaro kitų išlaidų apie 4—5 dol. už visą laiką asmeniui, tačiau dalį tų išlaidų pažadėjo padengti KLB Toronto ir Hamiltono Apylinkių Valdybos. Mokėstį už stovyklavimą reikės sumokėti į stovyklą atvykus.

Registracija. Registruojami berniukai ir mergaitės nuo 7 iki 14 metų imtinai. Registruojantis reikia įmokėti 2 dol. mokesčio, kuris bus įskaitytas į pinigų už stovyklavimą, tačiau negalės būti grąžintas, jei gu užsirašiusis į stovyklą neatvyktų. Registruotis galima Toronto — pas J. Širką, šešta dienos liet. mokykloje, informacija.

Bus vakaras.

Gegužės mėn. 16 d., 6 val. Seminol 2520 (Kroatų salė) ruošiamas vakaras. Detroito Balso teatras suvaidins „Pini-gėliai“. Be to, šokiai, graži muzika ir bufetas.

LKB Windsor Apylinkės Valdyba.

cija telef. LY 1535; Hamiltono — pas J. Mikšį, šeštad. liet. mokykloje, inform. telef. 3-8593. Kitose vietose — K. L. B. Apylinkių Valdybose. Registracija baigiama birželio m. 1 d. Šarašai su pinigais perduodami Komisijos sekretoriui J. Gaižučui, 135 Gorevale Ave., telef. EM 6-3951, Toronto, Ont., ne vėliau birželio 5 d.

KLB Švietimo Komisijos kreipimasis į mokytojus ir jaunimo vadovus.

Mieli jaunimo Bičiuliai!

Nemanome, kad reikėtų dar kartą prisiminti vasaros jaunimo stovyklos reikšmę, ypač tremties augančiąjai kartai. Ne manome, kad reikėtų šioje vietoje išskaičiuoti tuos visus vargus, su kuriais tenka švietimo komisijai susidurti, organizuojant šią pirmąją plataus masto lietuviškosios moksleivijos stovyklą Kanadoje. Ir Jums, ir mums, ir visiems aišku, kad stovykla yra reikalinga, ir kad jai suorganizuoti trūksta pagrindinio dalyko — lėšų. Šią pagrindinę kliūtį galima tačiau įveikti — lietuviškuoju entuziazmu. Nors ir žinodami, kad esate paverę, bet pasitikėdami Jūsų nepaįstačia Lietuvos meile drįstame dar kartą kreiptis į Jus, prašydami pagalbos. Patalkininkaukite, būdami vasaros stovyklos vadovai! Laukiame Jūsų malonaus atsilepimo, pasiryžę suteikti visas reikiamas informacijas: Toronto — Šviet. K-jos stovyklų vadovė S. Prapulonytė, 194 CHarlton Ave., W., telef. 8-2378.

Atžmėkime gerus ir darbščius mokinius!

Artojas, nuvaręs dirvoje vągą, sustoja ir grožėdamasis žvelgia atgal, o taip pat ir į tą plotą, kuris dar reikia aparti. Baigdami šiuos taip vargingus liuanistinės mokyklos metus Kanadoje, žvelkime į tai, kas kruopščiai ir sąžiningai padaryta, o tuo pačiu laiku mes prisiminsime, kas turėtų būti padaryta sekančiais mokslo metais.

Būtų gražu, jei kiekviename liuanistinės mokyklos skyriuje būtų surandami tikrai noriai ir sąžiningai mokėsi, pavyzdinčiai lankę pamokas (be praleidimų bei pavėlavimų), gero elgesio moksleiviai-ės, išskiriami ir nurodomi kitų pavyzdžių sekantiems mokslo metams.

Būtų naudinga pažymėti ir tuos mokinius-es, kurie drąsiai ir gražiai reprezentavo gerą lietuvių vardą angliškose mokyklose, bei supažindinimą su lietuvių kovomis dėl laisvės. Žinoma, pirmoje eilėje esantį geru mokiniu toje mokykloje.

KLB apylinkių valdybos ir tėvų komitetai prašomi surasti šiek tiek lėšų ir tokiems pavyzdingiems mokiniams skirti dovanoms (lietuviškomis knygomis, vasaros stovyklos apmokėjimu ar pan.). Šios mažos dovanėlės tebūnie geroji sėkla į derlingą dirvą.

Vaikų vasaros šventė.

KLB šviet. K-ja yra nutarusi Ontario apygardos vasaros stovyklos metu š. m. liepos m. 12 d. (sekmad.) p. Narušio ūkyje prie Hamiltono, Ont. įvykdyti lietuvišką vaikų vasaros šventę, su pačių vaikų išpildoma programa — sportu taut. šokiais, dainomis, deklamacijomis ir tt.

Visos liuanistinės mokyklos prašomos iš anksto tai šventei ruošti, dalyvaujant joms su savo programa.

KLB šviet. Komisija.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA Kviečia visuomenę į TALKĄ

Lietuvių Enciklopedijos redakcija pradėjo intensyviai ir skubiai rinkti ir ruošti spaudai enciklopedinę medžiagą. Lietuvoje, kai buvo leidžiama Lietuviškoji Enciklopedija, po visą kraštą išsisklaidę kunigai, mokytojai ir įstaigų tarnautojai labai uoliai talkininkavo Enciklopedijos redakcijai, savo apylinkėse parinkdami žinių apie vietoves, draugijas bei organizacijas, atsiųsdami žymesniųjų savo krašto veikėjų biografijas bei atvaizdus. Tokie nuosirdūs talkininkai Enciklopedijai reikalingi ir čia, Amerikoje, o taip pat ir kituose kontinentuose, kur gyvena lietuviai. Vadinami senieji ir naujieji ateiviai vienodai gali jungti šį darbą ir liuanistinę medžiagą praturtinti Lietuvių Enciklopediją.

Todėl Lietuvių Enciklopedijos redakcija maloniai kviečia savo tautiečius, o ypačiai visų lietuviškųjų organizacijų vado vybes, tučiuojau siųsti žinias iš visų miestų, miestelių ir kitokių vietovių apie ten gyvenančius lietuvius, jų skaičių, apie žymesnius veikėjus, apie veikiančias lietuvių draugijas: religines, politines, kultūrines, profesines, švietimo, sporto, apie lietuvių parapijas, mokyklas ir tt. Atžymėtinos ir lietuvių įstaigos — bankai, prekybos bendrovės, įmonės, fabrikai, klubai, kultūros pastatai bei paminklai. Siunčiamose žiniuose būtina reiklia nurodyti draugijų įsikūrimo laiką, svarbesnius nuveiktuosius lietuvių darbus ir žymesnius tų organizacijų veikėjus. Rašant apie asmenis, reikia apie juos suteikti šias žinias: pavardę, vardas, gimimo vieta, gimimo data, išsilavinimas, mokslinė, kultūrinė, politinė ar visuomeninė veikla, kūrybos darbai (knygos, straipsniai, laikraščių redagavimas, dailininkų paveikslai, architektų ir inžinierių sukurieji statybų projektai, pastatai ir tt.).

Geros valios lietuviams talkininkams čia atsiveria plati dirva ir didelis bei garbingas darbas: surinkti laisvajame pasauly, o ypačiai J. A. Valstybės esančią gausią liuanistinę medžiagą. Lietuvių Enciklopedijos redakcija ieško ir kitų būdų bei kelių tai medžiagai rinkti, betgi niekad nebus per daug, jei į tą darbą įsijungs plačioji lietuvių visuomenė ir jos organizacijų vadovai. Tik visas žėgas sutelkę, sukuriam šį didžiulį

Vyskupui V. Brizgiui atsilankius

A. LYMANTAS.

Montrealio katalikų tikybos lietuviams augšto dvasininko apsilankymas buvo nekasdieninis įvykis. Vyskupas Brizgys atnešė netik religinio ir dvasinio sustiprinimo, bet ir nurodymų, kaip burti savas jėgas, kelti lietuvių vardą ir kaip savo tarpe išlaikyti lietuvišką vienybę.

Iš kitos pusės, šio Lietuvos R. Katalikų Bažnyčios augšto dvasininko tolerantiški žodžiai, pasakyti kitų tikybų atžvilgiu, negalėjo praeiti be atgarsio ir Montrealio nekatalikų tikybos lietuviuose. Jie, galima sakyti, su maloniu nustebimu skaitė vyskupo Brizgio pareiškimus ir net stebėjosi jo drąsa. Jei mes gyventume ne laisvame pasaulyje, bet, sakysime, ten, kur gresia didelis bolševikų pavojus arba net anapus geležinės uždangos, tai panašius pareiškimus taip pat įvertintume, bet jiems, gal, ypatingos reikšmės neskirtume. Mat, pavojaus atžvilgiu tai visai suprantama, paprasta ar net kasdieniška. Tą ypač pastebime šalyse už geležinės uždangos, kur į pavojų patekę vienos tikybos tautiečiai besąlyginai užjaučia ir padeda kitos tikybos tautiečiams. Be to, reikia pastebėti, kad esama ir laisvame pasaulyje tautų, žiūrinių ir vienos tikybos žeminių arba kurio nors tautos nario sankcionavimą kaip į didelę tautos atsilikimo ir nekultūringumo žymę. Jos tikybinę intolieranciją sunkiais laikais skaito net dideliu nusikaltimu prieš tautą.

Lietuvių tauta šiandien yra taip pat dideliame pavojuje.

Ili lietuviškos kultūros paminklą — Lietuvių Enciklopediją. Tikėdami pasaulio lietuvių rūpestingą ir kruopščią talką šiam didžiuliui kultūros darbui, Lietuvių Enciklopedijos redakčiai ir leidėjai iš anksto visiems talkininkams tariu nuosirdžiausią dėkui. Žinias, straipsnius, aprašymus fotografijas ir kitokią medžiagą prašome siųsti šiuo adresu:

Lietuvių Enciklopedija
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.
Prof. Vaclo. Biržiška,
L. E. Vyr. Redaktorius,
Juozas Kapočius,
Leidėjas.

Kodėl ir kaip, mes patys geriausiai žinome. Tačiau paste bima lietuvių, kurie, atrodo, ne nori ar neįstengia to pavojaus pilnai suprasti. Kada priešas mūsų tautos substanciją naikina fiziškai, šitie tautiečiai kartėmis savo, dažniausiai, ne sąmoningais, rašiniiais ir pareiškimais, dėdami jiems konfesinį pagrindą, taip pat nori arba prisideda vieną kitą lietuvių išstumti iš tautos narių tarpo. Sunku pasakyti kodėl jie tai daro. Gal tokie lietuviai nepajęgia įsisąmoninti, kad jie nebegyvena 18 ar 19 amžiaus Lietuvos bažnytkaimyje ir kad šiandien tarpkonfesiniame santykiame vartojami visai kiti būdai. O gal jie tai daro, kas žymiai blogiau, iš materialinių sumetimų, norėdami savo netolerantiškumu ar savotišku fanatizmu ypatingai paryškinti savo „veiklumą“ ir tuo galvoja išskirti bei pasižymėti kitų tarpe.

Kad tikybos laikuriuose savo apsiereikšimui skirtos — žinome. Jei bažnyčių atstovai tuos tikybinius skirtumus nori savo tikintiesiems žodžiu ar raštu išaiškinti ar pateisinti, nieko dėl to nesakome. Tačiau visai kitas reikalas, kai atsiranda lietuvių, kurie tikybiniame santykiavime, turėdami labai silpną protavimą (jei būtų sveikos kritikos, taip nepai reikėtų), skleidžia mintį, kad tik tam tikra konfesija gali būti, arba net turi būti (!) mastu lietuvių tautiškumui ar taurumui nustatyti.

Kaip iš tolerantiškų vysk. Brizgio pasakymų ir pabrėžimų tenk matyti, ir jis prieš tos rūšies tamsuolius, o kartu ir lietuviškos vienybės savanaukiškus ardytojus šiuo pavojingu metu. Jo pasakymas, kad jam niekas nedavęs teisės laikyti mažesniu lietuviu to lietuvi, kuris yra nekatalikas, sugrąauna visas šių tamsuolių viduramžių dvelkiančias tēzes ir pataiko joms tiesiai į širdį.

Todėl kiekvienas geros valios lietuvis, kokios konfesijos ir įsitikinimų jis ir būtų, turi sveikinti vyskupo Brizgio tolerantiškus pareiškimus. Jo pasakymas, kaip „... aš mielai padėčiau evangelikams, jeigu čia yra, pastatyti savo bažnyčią, — tegu jie garbina Dievą, kaip jie išmano geriau, bet tegu būna lietuviškoje vienybė-

PARĖMKIME STUDENTUS

SLA Iždo globėja A. Devenie nē apie stipendijas studentijai.

Seniai pribrendęs reikalas efektingai padėti studijuojančiam jaunimui, dabar atsidūrė tinkamose vėžėse. Stipendijų jaunimui suorganizavimu pradėjo rūpintis Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Pildomosios Tarybos narys A. Devenie nē tuo reikalu besirūpinanti, taip pasisakė:

— Žymi dalis jaunimo, trokštanti siekti augštojo mokslo, dėl lėšų stokos turi atidėti savo studijas. Laikas bėga ir tik ateityje pajusime tuos nuostolius, kuriuos patys padarome nepakankamai rūpinamiesi jaunimo išmokslinimu. Ateities Lietuvai reiks daug naujų jėgų.

Bet SLA NUTARĖ jaunimui padėti ne pašalpomis ir paskoloms, i bet suteikdamas progos užsidirbti sau stipendijas. Jaunimas, matydamas, kad galima savarankiškai dirbti ir nepriklausomai tvarkytis, reikalauja tikėtis, tuo tik pasidžiaugs.

Kaip tik dabar susidarė graži proga. SLA Lietuvių Vajaus metu studentai laisvalaikiais padirbėdami ir tuo pat metu atlikdami gerą patriotinį darbą, susidarys sau pakankamai studijoms lėšų. SLA ne-

je...“, parodo, kaip nesunku pareikšti vienas kitam pridėrą pagarbą ir toleranciją. Žinoma, Montrealio lietuviai evangelikai neprasys vyskupo Brizgio jo žadamos paramos. O tai ne iš ambicijos ar užsispyrimo, kad šią paramą nori teikti augstas katalikų dvasininkas, bet kad sąlygos evangelikų bažnytiniam veikimui pilnai čia užtenkamos. Tačiau viena tai tikra: šis puikus gestas leidžia lietuviams nekatalikams spręsti apie vyskupą Brizgį kaip apie pažangaus, tolerantiško ir augštai kultūringo vyro asmenį. Lietuviai protestantai nebijo pareikšti pagarbos ir kitos tikybos, š. atveju katalikų, dvasininkui už jo skleidžiamą pozityvių mūsų tautos labui ir gyvenimui mintį. Protestantai dėl to nenukentės, o mes ne manome, kad dėl protestantų simpatijų tokiems katalikų dvasininkams nukentės ir katalikų bažnyčia. Jei dažnai polemizuojame ir registruojame kiekvieną neigiamą pasireiškimą ar demaskuojame jų autorius, tai dar labiau negalima praeiti tylomis ir pro teigiamus reiškinis. O jų pas mus dar taip mažai.

samdo, kaip komercinės apdraudos įstaigos, agentų ir nemoka jiems nuosimčių, bet suteikia jaunimui susidaryti tolimesnių studijų sąlygas. Studentai, padirbėję savo tautiečių tarpe, įpras į visuomeninę veiklą, pažins savo žmonių gyvenimą ir jų nuotaikas. Tada ir šituo atžvilgiu studentai turės naudos.

Ir studentai ir aplamai visi naujakuriai turėtų atsiminti, kad lietuvių tauta yra ne tik pačioje tėvynėje, bet šiais laikais ji išblaškyta po visą pasaulį. Tad dirbdami šio krašto lietuvių tarpe, stiprindami vienos žymiausių organizacijų veiklą, taip pat atliksime patriotinį darbą.

Tėvų žemėje pasilikę mūsų broliai ir seserys yra taip suvaržyti, kad negali pagalvoti apie pasiruošimą tam laikui, kai mūsų tėvynė vėl bus išvauduota ir mums teks susirūpinti jos atstatymu. Sustiprinę čia lietuviškas jėgas, tuo pačiu jas didinsime ir ateities kovoms dėl Lietuvos išlaisvinimo. Mes šiuo metu turime dideliu atsidėjimu dirbti, kad galėtume, tuo atveju, jeigu pirmai progai pasitaikys grįžtume atgal į tėvynę, palikti savo dabartinio gyvenimo kūrybinius pėdsakus.

Jeigu mūsų darbas sustiprins lietuvių, o šitai pasieksime stiprindami savo organizacijas, jeigu pakelsime lietuvių vardą ir jeigu sustiprinsime lietuvių autoritetą, tai galėsime ateityje pasakyti, jog savo pareigas tinkamai atlikome.

Naujai atvykusieji turi prieš savo akis šio krašto lietuvių didelio pasiaukojimo pavyzdžius savo tautos reikalams. Visos čia sukurtos lietuvių organizacijos atsisotjo ant kojų tik todėl, kad visados atsiradavo patriotų, kurie dirbo neklausdami, kada jų darbas bus įvertintas ir kokią naudą jie iš to turės. Jaunimui — studentijai nesunku parodyti reikalingą entuziazmą ir pasiryžimą dirbant visuomeninį darbą ir tuo pat metu savarankiai susikuriant mokslo galimumus.

Ypatingo dėmesio verta toji aplinkybė, kad SLA suteikia studentams pragos parodyti savitarpių solidarumą ir mokėjimą bendrai veikti. SLA suteiks stipendijas ne tik atskiriems pasidarbavusiems asmenims, bet atskiroms grupėms, draugijoms ir organizacijoms. Tokiu būdu visi vieningai veik-

dami studentai per savo draugijas ar atskiras grupes gali padėti savo mokslo draugams toliau studijuoti. Šitoks jaunimo bendradarbiavimas būtų labai gražus ir parodytų mūsų studentų augstą visuomeninį išauklėjimą.

Šiuo reikalu jaunimas, jo organizacijos ir šiaip atskiri visuomenininkai turėtų plačiau pasisakyti. Tai visą reikalą išpopuliarins ir padės tinkamai jį praversti.

Bet svarbu ne gražūs žodžiai bet konkretus ir praktiškas darbas, kurio rodos turėtume sulaukti iš mūsų jaunimo.

V. Saurusaitis.

■ Ligos keliauja kaip ir žmonės. JAV jau kuris laikas atsidėjus studijuoja ligų, ypač epideminių, plitimo centrus. Tyrimai parodė, jog ligos keliauja tais pačiais keliais, kaip ir žmonės. Didieji pasaulio susisiekimo keliai nuolat būvę ir epideminių ligų plėtimosi centrai. Ligos keliausios ten, kur vyks ta žmonių judėjimas. Tik drąsytis čia sudaro išimtis, atkeliaudamas be žmonių pagalbos. Vėjas iš malarinių pelkynų išnešioja drugo sukėlėjus į gana tolimas apylinkes ir tokiu būdu sukelia ligą.

■ Gen. Feder. Moterų Klubas Amerikoje pirmininkė A. Ahlgren su to klubo narėmis buvo sustojusios Romoje, kur susitiko su minėto klubo skyriaus Italijoje pirmininke V. Lozoraitiene ir inare O. Stašinskaite, kurios turėjo progos asmeniškai susipažinti ir pasikalbėti su atvykusiomis viešiomis apie lietuvių moterų veiklą tremty. Šis Moterų Klubas turi vienuolika milijonų narių. Jie skyrėsi yra visuose kraštuose išskyrus bolševikų okupuotus. ■ Sydnejuje, Australijoje, sudaryta nauja valdyba, į kurią buvo įrinkti šie tautiečiai: Pranas Antanaitis, Feliksas Sipavičius, Jonas Rugelis, Stasys Prancūzevičius ir Povilas Gršas. Revizijos komisiją išrinkti: M. Petronis, Albinas Kutka ir V. Miniotas; Garbės Teisė — A. Mauragis, kun P. Butkus, J. P. Kedys ir inž. Daukus.

■ Minneapolisio (Minn.) universiteto prof. Ivar Ivask vie name žurnale yra pareiškęs, kad Henrikas Radauskas yra didžiausias iš gyvųjų lietuvių poetų.

■ Amerikoje yra apie 157.000 seselių vienuolių, brolių, vos 8.000, kunigų, įskaitant ir vienuolius, yra apie 44.000.

BAISIOSIOS STALINO VALDZIOS PASLAPTYS

RAŠO NKVD GENEROLAS ALEKSANDR ORLOV

3. Kiekvienas, kuris nors pavidar šutiniškai perskaitė oficialius Maskvos bylų duomenis, beabejo pastebėjo, kad bylos savo esme buvo nukreiptos prieš Trockį, t. y. prieš esmenį, kurio labiausiai už visus savo priešus pasaulyje Stalinas neapkęntė, bet kuris, beje, nuo 1929 metų ištremtas gyveno užsieniuose. Negalėdamas Trockio sulikviduoti, Stalinas savo keršto troškulį laikinai patenkino tuo, kad jis priverstė Maskvos bylų dalyvius apšmeižti Trockį ir jį nupiešti kaip baisų kriminalistą ir moralinį išgimą.

Užsibrėžęs sau tikslą padaryti Trockį viso „šamokslo“ organizatoriumi ir vadu, Stalinas turėjo nutiesti savo siūlus nuo Sovietų Sąjungos ir užsienį iki Danijos, Prancūzijos ir Norvegijos, kur Trockis įvairiais laikais gyveno. Bet kokia nelaimė, prokuroras negalėjo patiekti jokio įrodymo dėl iš anksto primetamojo kelerių metų susirašinėjimo tarp Trockio ir „šamokslo“ vadų Sovietų Sąjungoje. Taigi, nepaprastai buvo Stalinui svarbu, kad būtų įrodyta, jog Trockis turėjo asmeniškų pasimatymų su šamokslininkais, slapta iš Tarybų Sąjungos atvykstančiais. Siekdam šito tikslo, NKVD viršininkai įsakė trims atsakovams — Holtzmanui, Piatakovui ir Rommui — paliudyti byloje, kad kiekvienas jų įvairiu laiku susitikdavo užsienyje su Trockiu ir gaudavo iš jo direk-

tyvų šamokslo organizacijai. Šitie kaltinamųjų parodymai ir sudarė svarbiausią pakaltnimo medžiagą bei prokuroro ginklą. Aiškus daiktas, tai galėjo sukelti didelį išpuolį, jei Stalino visai nelauktos aplinkybės nebūtų buvusios staiga užsienyje iškeltos: jos gi prikišamos parodė visą Stalino teismo prieš Trockį falsifikaciją.

Pirmoje Maskvos byloje kaltinamas Holtzmanas parodė, kad 1932 m. lapkričio mėn. atvykęs oficialiais tarnybos reikalais į Berlyną, jis slapta susitikio su Trockio sūnum Sedovu, kuris esą jam sugestijonavo važiuoti su juo į Kopenhagą ir ten susitikti su Trockiu. — Aš su pasiūlymu sutikau, — pareiškė teisme Holtzmanas, — bet pasakiau jam, kad dėl paslapties išlaikymo mudu kartu negalime vykti į Kopenhagą. Aš sutariau su Sedovu, jog aš atvyksiu per dvi ar tris dienas į Kopenhagą, su stosiu Bristol viešbutyje ir su juo ten susitiksiu. Aš nuvykau į viešbutį tiesiog iš stoties ir svečių kambaryje susitikau su Sedovu. Apie 10 val. prieš piet mudu nuvykome pas Troc-

kį. Po to, kai 16 kaltinamųjų, įskaitant ir Holtzmaną, buvo sušaukti, Stalinas ir Višinskis buvo tu tikri, kad jų įremitos bylos niekas neišaiškins. Tačiau jie apsiriko. Šešioms dienoms praėjus po kaltinamųjų sušaudymo, Danijos vyriausybės partijos „Social Demokratai“ paskelbė sensacingą pra-

nešimą: Bristol Viešbutis, kuriame neva 1932 metais Holtzmanas susitiko su Sedovu ir iš kurio jiedu būktai nuvyko į Trockio butą, jau 1917 metais nugriautas.

Kai Stalinas buvo painformuotas apie danų laikraščių ranesimą, kad Bristolio viešbutis čio nėra Kopenhagoje, jis išpykčio kone ant sienų lipo. Jis šaukė:

— Kuriems velniamis buvo reikalingas viešbutis! Jūs turėjote pasakyti, kad jie susitiko geležinkelio stotyje. Geležinkelio stotis visuomet ten yra.

Stalinas įsakė Jogodai praversti kvotą ir jam pranešti, kad NKVD pareigūnų pavardės, dėl kurių kaltės byla buvo sukompromotuota.

Štai ką ta kvota nustatė:

Kai Holtzmanas po ilgo ir žiauraus kankinimo pagaliau sutiko su visa, kas iš jo buvo reikalaujama, bylos organizatoriai turėjo dabar parinkti Kopenhagoje vietą, kurioje būktai Holtzmanas susitiko su Trockio sūnum.

Ježovas nutarė, kad tinkamiausia tokiame susitikimui vieta turėtų būti viešbutis. Viešbutis Kopenhagoje vardas galėjo būti gautas iš Užsienio ministerijos pirmojo skyriaus, kur buvo koncentruojamos visos žinios apie užsienio kraštus. Molčanovas, slaptojo politinio departamento šefas, kuris vedė techninę bylų paruošimo pusę, įsakė savo sekretoriui susisiekti su užsienio ministerijos pirmuoju skyriumi ir paprašyti rekomenduoti keletą viešbutių Oslo (Norvegijoje) ir Kopenhagoje (Danijoje), nurodant, kad jie reikalingi jo įžy-

miams draugams, kurie vyksta į Skandinaviją.

Molčanovo sekretorius, kaip jam buvo sakta, taip ir padarė. Gavęs telefonu reikalingą informaciją apie viešbučius, jis atspausdino mašinėle sąrašą ir jį įteikė Molčanovui. Į tą sąrašą įsibrovė klaida: po ant rašte „Oslo“ per klaidą buvo įrašyti Kopenhagos viešbutiai, o po antrašte „Kopenhaga“ — Oslo viešbutiai. Iš šito klaidin go sąrašo Molčanovas parinko „Bristol“ vardą, manydamas, kad tai yra viešbutis Kopenhagoje, tuo tarpu kai jis ištikrų buvo Oslo.

Dabar aš skaitytoją nuvesiu į Maskvos bylų sceną ir žingsnis po žingsnio parodysiu, kaip tos bylos buvo sudarytos ir kokiais būdais Stalino inkvizitoriai sugebėjo iš žymių Revoliucijos lyderių padaryti jo lėlių teatro aktorius.

1936 m. pradžioje Molčanovas, Slaptojo Politinio Departamento viršininkas, sušaukė pas save apie 40 enkavedistų susirinkimą. Molčanovas juos painformavo, kad yra atidengtas platus šamokslo ir kad jie Jagodos įsakymu atleidžiami iš savo einamųjų pareigų ir priiskiriami prie slaptojo politinio departamento Zinovjevo, Kamenovo ir kitų tardymui vesti. Molčanovas paaiškino, kad pats Stalinas prižiūrės tardymą, o jam asistuos Centralinio Komiteto narys N. Ježovas.

Molčanovas nedviprasmiškai žodžiais išpėjo tardytojus, kad Stalinas ir Politbiuras laiko gautas žinias apie šamokslininkus absoliučiai patikimomis ir kad suimtumų prisipažinti mai yra laukiami. Visą planą iki smulkmenų paruošė Stali-

nas ir Ježovas, o jo vykdymas buvo pavestas Jagodai.

Pagal Stalino planą NKVD turėjo iš tremties ir kalėjimų pristatyti į Maskvą 300 labiausiai žinomų buvusių opozicijos narių ir žiauriu tardymu juos tiek prikamuoti, kad iš jų apie 60 būtų moraliai palaužti iki nervinio pakrikimo. Tuomet su palaužtųjų parodymais bylų organizatoriai turėjo pulti Zinovjevą ir Kamenovą ir priversti juos prisipažinti, kad jie vadovavo šamokslo prieš Staliną ir Sovietų vyriausybę. Buvo nutarta pasodinti tarp kaltinamųjų NKVD slaptojų agentų, kurie vaidintų per tardymą ir vėliau teisme šamokslo bendrininkų rolę, ir parodytų, jog Zinovjevas ir Kamenovas buvo jų vadai. Valentinus Olbergas, Isakas Reingoldas ir Ričardas Pikelis buvo parinkti agentais fiktyvių kaltininkų rolei vaidinti.

Olbergas buvo NKVD Užsienio departamento senas agentas ir tad nebuvo reikalo jį versti tai daryti. Jam buvo pasakta, koks bebūtų teismo sprendimas, jis bus paleistas ir laisvę ir gaus gerą vietą Toli-muose Rytuose.

Olbergas davė savo parašą visur ir visada, kur tik jis buvo NKVD reikalingas. Jis nepasirūmėjo nei savo drąsa, nei savo stipria valia. Nors jis žinojo, kad jis tėra tik kaltininko fikcija, tačiau žiauri kalėjimo („kuriame jis buvo laikomas“), atmosfera ir beviltiška visų kitų kalinių padėtis pripildė jo širdį drovos. Ne be pagrindo jis viso šito baiminosis, nes juk jei jis kiek pasipriešintų Molčanovui, šisai jį padarytų iš fiktyvio kaltinamojo tikru.

Antrasis asmuo, kurį NKVD panaudojo kaip pramanytą kaltinamąjį, buvo Isakas Reingoldas. Aš Reingoldą pažinojau nuo 1926 metų. Tai stambus, apie 38 metų amžiaus, patrauklus ir energingų veidok vyras. Jis visuomet gražiai rengėsi ir buvo panašus į priešrevoliucinių laikų aristokratą. Kai NKVD viršininkai rinkė bylai kandidatus, jie Reingoldą parinko tik todėl, kad jis asmeniškai pažinojo Kamenovą.

Reingoldą suėmė. Tardytojai jam pasakė, kad NKVD turi žinių, jog Kamenovas jį įtraukė į teroristų organizaciją. Tačiau Reingoldas griežtai pa neigė, kad jis būtų bet kaip dalyvavęs šamoksle. Negalėdamas nieko iš Reingoldo išgauti, Molčanovas perdavė jį tardytojų grupei, kuriai vadovavo Operatyvinio viršininko padėjėjas, toks niekas ir sadias tas Čertokas. Čertokas ir jo bendradarbiai tris savaites kovojo su Reingoldu. Neduodami jam nei miegoti, nei valgyti, jie jį be paliovos tardė 48 valandas trunkančiomis kvotomis; jie panaudojo jo meilę savo giminėms ir šeimai, ir pagaliau jo akivaizdoje įsakė suareštuoti jo šeimą. Kai šitos visos žiauraus tardymo priemonės išsisėmė, Molčanovas ėmėsi štai kurios gudrybės. Jis jį paliko kelioms dienoms ramybėje, ir po to jį vidurnaktį atsiveždino pas save ir jam parodė fiktyvių NKVD Ypatin gosios Tarybos nutarimą. Tas raštas su NKVD antspaudu sakė, kad Isakas Reingoldas nutestas mirties bausme sušaudant už jo dalyvavimą Trockio-Zinovjevo šamoksle, o jo šeima ištremiama į Sibirą.

Daugiau bus.

Kuprevičius - pianistas

(Laiškas iš New Yorko)

Aleksis Rannit

Negalima nepagirti šviesiečių už sumanymą papuošti savo organizacijos šventę pianisto Andriaus Kuprevičiaus pasirodymu. Ne vien dėl to, kad Kuprevičius yra pats šviesietis, ir tokiu būdu šis vakaras buvo jaunų humanistinės idėjos šalininkų manifestacija, bet ir dėl to, kad pianistas yra praeities koks nors vienos grupės ribas ir yra tapęs ryškiu ugnianėsiu šalia kitų tarptautinio masto lietuvių menininkų.

Aš pavadinau Kuprevičių ugnianėsiu, bet nenorėčiau tuo pasakyti, kad jisai savo mene yra tribūnas - oratoriaus su degla rankoje. Nes, ta šviesa, kurią jis neša yra greičiau Psichijos lempos tyli, mėlyna pažinimo liepsna.

Pianistus galima beveik visuomet atspėti iš to, kaip jie atsisėda prie fortepijono. Kai Kuprevičius išeina į estradą, aš turiu jausmą, kad gyvenau dar fin-du-siecle atmosferoje. Tai yra momentas, kada šeimininkė prašo prie stalo su gražiai griežtomis žvakidėmis empire stilium. Tarp svečių nėra maniečių estetų ir visų judesiai yra išauklėti, gero skonio žmonių. Kuprevičius niekuo neišsiskiria iš jų. Jis yra senos, geros tradicijos pianistas. Tų, dabar jau „legendarių“ laikų atstovas muzikoje, primenantis gal dirigentą Arthur Nikish, kurio vieno piršto lengvo judesio užtekdavo tam, kad suvirpėtų visos orkestras. Ir kas žino, galbūt vakardienos legenda ir vėl taps rytojaus tikrove.

Kuprevičius skambina tikrai pirštais, ranka pati, alkūnės ir pečiai nedalyvauja šiame rituale. Tikrai jo veidas negali paslėpti kūrybinio neramumo. Jame atsispindi keista vidinė kova.

Galimas daiktas, kad ir ši išorinė disciplina galėjo sužavėti New Yorko didžiųjų laikraščių kritikus (jo triumfas „New York Times“, „Herald Tribune“ ir „World Telegram“ yra retas laimėjimas lietuvių kultūrai, visų lietuvių pasididžiavimas). Šiandien sutinkama per daug pianistų su per laisvais judesiais, iš kurių ne vienas prašoka skonio ribą.

Kuprevičiaus individualinė vieta yra tarp dinamiškos ekspresijos (Monique de la Bru-

chollerie) ir grynų lyrizmų (Arthur Rubinstein) reiške. Jis stovi tarp jų, ištikimas savotiškam „viduriniui“ jausmų-minčių regionui. Manau, kad toks jo paties parinktas „dviasis korsetas“, mažiau ar daugiau spiritualinis priėjimas prie daiktų, apibūdina jį kaip nura mintų temperamento, labai civilizuotą pianistą. Grynas ru bato, kuris pas kitus išsiliupsnoja tokiuose veikaluose kaip jo skambinta Chopin'o sonata in B-flat minor, man rodosi, sąmoningai jo siekiamas. Tačiau šią sonatą išplidant pianistas realizavo tikrai vargonišką didingumą.

Kuprevičiaus švelnumas neturi tos paskutinės vibracijos spalvos, to paskutinio intimumo, kurie reikalingi tokiam atmosferiškam stebuklo šedevrui, kaip Debussy „Au claire de lune“, arba bent jis negalėjo tokio jautrumo išreikšti šiame „Šviesos“ koncerte. Tačiau pianistas, kurį, jeigu skaitytojas man leistų, norėčiau pavadinti intelektualinio švelnumo atstovu, turi didelį ir originalų subtilumą, — tai jisai įrodė skambinant Debussy „Feux d'artifice“, o taip pat ir bisui duotą Skriabino nokturną kai riagai rankai. Ir vieną ir kitą kūrinių Kuprevičius interpretavo labai rafinuotai, meistriškai.

Jeigu tikėti tiems piktiems balsams, kurie šaukia, kad fortepionas, smuikas ir dainavimas yra tikrai re produkt yvinis menas, o kartu klausytis tokio autoriteto, kaip Toscanini, tvirtinančio, kad interpretuoti uždavinys yra visai užmiršti save ir perduoti, kiek galima tiksliau, kompozitoriaus darbą, tai Kuprevičiaus stilistinė raidoje galima išskirti vis didėjančią preciziškumą. Iš kitos pusės norėčiau, kad jisai vis dėlto neužmirštų savęs ir bandytų dar daugiau save realizuoti. Nes galų gale grynai asmeniškoms vaizduosenos įkūnijime mes atpažįstame tikrai didelį menininką.

Kūrybiniam lietuvių tremties klestėjime ir pakilime yra kaž kas nepaprastai gražaus! Ši „elevation of soul“ yra lyg akmuo visa jėga mestas į orą. Ir kada aš klausau skambinant Andrių Kuprevičių, skaitau Henriko Radausko eilėraščius ir Antano Škėmos prozą, žiu-

E. KARDELINĖS MOKINIŲ KONCERTAS

Pradėdama mokinių koncertą, E. Kardenienė pasisako, kad jos rengiamieji mokinių koncertai turi pedagoginį tikslą: viena, mokiniai, iš kurių gali išaugti ir dideli ateities muzikai, turi priprasti prie scenos ir publikos; antra, tai juos skatina ir rimtą darbą. Ji pastebi, kad ne visi mokiniai dalyvauja koncerte, nes yra ir tokių, kurie dar neįstengia savęs apvaldyti; dvi dainininkės ištekėjusios ir nusprendusios nesimokyti, viena persikėlusi į Toronto, o dar vienai padaryta operacija ir, kol pasveiks, ji negali mokytis. Be to, E. Kardenienė pastebėjo, kad ji nori mokinį veikti taip, kad jie mylėtų muziką, mylėtų lietuviškas dainas.

Mokytojos žodžius patvirtino koncertas. Per palyginti trumpą laiką mokiniai yra padarę matomą pažangą (p. Vazalinsko žodžiais). Pasitvirtino ir tas teigimas, kad reikia priprasti prie scenos ir publikos, nes kaikiurie mokiniai matomai nervinosi ir nelengvai valdėsi. Vis dėlto koncertas, kuriame ir mokinių pasirodymai ir jų bendrimas kilo su kiekvienu nauju išėjimu, — buvo įvairus ir įdomus. Daug įvairumo įnešė liaudies dainos, dainuojamos ir skambinamos pačių mokinių solo ir visų drauge.

Pirmuoju scenon išėjo V. Lukoševičius, labai rimtai ir tvirtai paskambinęs du dalykus ir keturiom rankom su savo sesute iš R. Korsakovo Šecherezados. S. Morkūnaitė ir G. Stankaitis paskambino Etiudus Berenso ir po gabalą iš mokyklos. R. Jurjonaitė, bene mažiausiai mokinius (7 mėn.) gražiai skambino drauge ir dainuodama „Kada noriu verkiu“. A. Bulota per 8 mėn. jau Bachą skambino. Visi aukščiau suminėtieji yra tokio amžiaus, kad sėdėdami prie fortepiono, nesiekia kojomis dar jo pedalų. Tikrai po jų sekė jau suaugusios.

F. Petronytė tvirtai skambino i Vytauto ir Aleksandro Kašubų naujus skulptūros ir keramikos darbus, aš pradėtu tikėti, kad šiam akmeniui liks nepažįstami nuovargio likiminė melodija, stagnacijos tragiškioji riba, sugrįžimas į smukimų žemę, — ne, aš norėčiau tikėti, kad jis su vis didėjančiu įsisipavimu skris vis pirmyn ir augstyn.

jų į kabinetą, ypač kairėje pusėje; dešinė pusė nesvarbu. Aš noriu, kad tarpininkė sėdėtų gerokai toliau kabinetu užpakalyje ir nelieštų sienos. Per kitą posėdį aš noriu ją pasodinti kabinetu lauko pusėje. Aš paminiau Ewaną sėdėti jos vietoje, kaip nustatyta. Jis turi išeiti iš dešinės pusės posėdžiui prasidedant. Aš noriu, kad tarpininkė Mary M. per sekamą posėdį, kai įsiva grupė susirinks, sėdėtų kitapus kabinetu, posėdžiautojų ratelio užpakalyje. L. H. (Hamiltonienė): „Kur?“

Valteris: „Bile kur. Ant kėdės, ana ten“. (Čia tarpininkė pabarškina ranka tuščią kėdę). „Norėčiau, kad kiekvienas visą laiką sėdėtų toje pačioje kėdėje ir nesimaišytų. Nepašalinkite kėdžių, jei jos nepašalintos prieš posėdį. Aš bandau kai ką daryti su kitų pagalba. Aš esu tik įrankis šioje pusėje, lygiai kaip tarpininkė yra jūsų pusėje. Kai kurie žmonės stebėsis, kodėl aš negaliu padaryti viską, ką čia darau. Aš esu čia tik instrumentas; lygiai kaip kad jūs turite savo instrumentą (tarpininką, mediją), taip aš esu“.

T. G. Hamilton daro patvarumą, kaip Valterio nurodymą. Valteris: „Bet kokia klaida iš jūsų pusės sutrukdytų darbą, kurį mes bandome perduoti. Lai tati bus aišku. Bet ko kila klaida ar ką tik duotų instrukcijų suklydimas tik nulestų darbą“.

Iš augščiau sakyto matyti, kad Valteris yra gana drausmingas charakteris. Jo nurodymai vengti kabineto kairės pusės buvo susieti su kokių nors statybos procesu teleplazmai sukrauti. Kad taip tikrai buvo, galima spėti iš Lucijos

no Berensą ir Mozarto Menuetą. Stipriai per 8 mėn. pažengęs G. Vazalinskas gerai paskambino Berenso etiudą ir vieną dalį Beethoveno sonatinos. A. Gaurytė be Berenso etiudo, kurie mokiniams yra „kasdieninė duona“, paskambino Geibeilo Bitę, o su G. Vazalinsku — Paderewskio menuetą. R. Urbonas nesvyruodamas paskambino etiudą, Burgmullerio Baladę ir ypač gražiai skambindamas padaina vo „Šią naktelę“. D. Aneliūnaitė išpildė Berenso Maršą ir Beethoveno Sonatinos visą dalį.

V. Žiemelytė, dukart pasirodžiusi, pirmą kartą išpildė liaudies dainas — Banaicio „Siuntė anytą“ ir Budriūno „Kas bernelio sumislyta“ ir kito išėjimo — vieną sunkiausią Saen-Sanso arijų iš operos „Samsonas ir Dalila“. Apie ją galima pasakyti, kad ji jau žymiai yra apvaldžiusi balsą. Per 2½ metų, kaip „pažymėta“ programoje, atrodė, jos daug padaryta, bet kadangi jai liaudies dainos, kurios yra paprastesnės ir lengvesnės, jai lengviau sekėsi, tai tas rodo, kad jai reikia dar ilgesnių studijų ir atsidėjimo.

V. Baltuonytė gražiai skambino Berenso etiudą ir Tompsono Staccato. R. Keturka ekspresingai išpildė Nežin. autoriaus Dona nobis ir Lemoino Etiudą. Pirmo koncerto dalis baigta visų mokinių dainuotomis V. Kerbelio liaudies dainomis, kurias pailiui skambino D. Aneliūnaitė, V. Šipelis ir S. Pakulytė.

Antroje daly V. Šipelis išpildė Bacho Maršą ir Beethoveno I Sonatos 2 dalį. A. Lukoševičiūtė, jau žymiai pažėngusi, nors dar ir mažytė, tvirtai paskambino Bertini etiudą, Beethoveno Menuetą ir skambindama gražiai padainavo „Už jūrių marių“. R. Knystautas įtikinamai paskambino Bacho Preliudą ir Beethoveno II Sonatinos 2 dalį, o su D. Aneliūnaitė — populiariąją Bizet Habanerą iš op. „Carmen“.

Jau meniškų muzikos jautimu Silvija Pakulytė paskambino Lemoino Etiudą ir Schuberto Scherzo in B, o su I. Šipelyte — Schuberto Nebaigtosios simfonijos temą, padariusią gražų įspūdį. Ina Šipelytė, vyriausia (tą rodo programa) studijos mokinė, šiame koncerte jau pasirodžiusi ir kaip akompaniatorė (ji palydėjo V. Žiemelytės liaudies dainas), išpildė vir-

naujo pareiškimo per Mercedes:

„Valteris sako, kad aš praneščiau jums, jog jis jau pradėję savo didįjį darbą. Jei tik jūs galėtumėt matyti, ką aš matau šį vakarą, jūs pastebėtumėte. Jis taip pat prašo, kad aš jums duočiau instrukciją, jog gali būti posėdžiui, per kuriuos jis visiškai nekalbės, tik tiek, kad žinotumėte, jog jis yra. Tai bus kiek nuobodu, bet jūs dėl to neturite nusivilti“. Ir tikrai per sekamą seansus lapkričio ir gruodžio mėn. Valteris labai mažai tekalbėjo. Du posėdžiai metų gale buvo pašvęsti Valterio gaminamajam ir sausio 5 d. 1930 m. nufotografuotai teleplazminės rankos formai. Sausio 8 d. posėdyje, kuris buvo jau vienuoliktas Lucijos paveikslų lypdymo serijoje, Valteris davė naujų instrukcijų, kaip paruošti tarpininkę Mary M. Jis pareikalavo, kad jei būtų duota išgerti šilto vandens penkias minutes prieš posėdį, kad jie nepašalintų prieš posėdį. Aš bandau kai ką daryti su kitų pagalba. Aš esu tik įrankis šioje pusėje, lygiai kaip tarpininkė yra jūsų pusėje. Kai kurie žmonės stebėsis, kodėl aš negaliu padaryti viską, ką čia darau. Aš esu čia tik instrumentas; lygiai kaip kad jūs turite savo instrumentą (tarpininką, mediją), taip aš esu“.

T. G. Hamilton daro patvarumą, kaip Valterio nurodymą. Valteris: „Bet kokia klaida iš jūsų pusės sutrukdytų darbą, kurį mes bandome perduoti. Lai tati bus aišku. Bet ko kila klaida ar ką tik duotų instrukcijų suklydimas tik nulestų darbą“.

Iš augščiau sakyto matyti, kad Valteris yra gana drausmingas charakteris. Jo nurodymai vengti kabineto kairės pusės buvo susieti su kokių nors statybos procesu teleplazmai sukrauti. Kad taip tikrai buvo, galima spėti iš Lucijos

Moksio-technikos naujienos

DIDELI ATOMINIAI BANDYMAI

Paskutiniu metu Amerikos Jungtinės Valstybės daro daug ir didelių bandymų, paremtų atominė energija.

Šiomis dienomis buvo susprogdinama nauja atominė bomba. Tame bandyme buvo panaudoti kariuomenės daliniai ir bepilotiniai lėktuvai. Grupė kareivių buvo apsikasu si arti bombos sprogdimo vietos. O bomba buvo susprogdinta ant plieninio stulpo. Bepilotiniai lėktuvai įvairiose pozicijose buvo paleisti virš sprogdinamos bombos. Vienas bepilotinis lėktuvas vairuotojams, kurie buvo žemėje ir specialiu prietaisų pagalba tuos bepilotinius lėktuvus valdė, nepasiekė sukontroliuoti ir jis nukrito. Kiti laimingai skraidė ir po bombos sprogdimo atvežė labai svarbių duomenų.

Gegužės 15 dieną bus daromi manevrai su atominė artilerija. Pirmą kartą istorijoje manevruose bus panaudota atominė artilerija.

Europoje, Europos gynybos valstybės taip pat netrukus turės manevrus, kuriuose bus panaudoti įvairūs atominiai ginklai. Manevrai tikslas — supažindinti Europos gynybos kariuomenę su atominių ginklų panaudojimu kare, jeigu sovietai užpuolų vakarus.

Netrukus taip pat bus paleistas ir pirmasis Amerikoje pastatytas povandeninis laivas, varomas ir, bendrai, aptarnaujamas atominės energijos pagalba.

Be to, daromi bandymai pri taikyti atominę energiją ir kas tuozinį J. S. Bacho Preliudą ir Mozarto Rondo iš I Sonatos, o su S. Pakulyte — Beethoveno Contre - dance, kurio išpildymas jau reikalauja žymaus įgudimo ir technikos.

Koncerte ne viskas idealiai nusisekė (buvo klaidimų), bet tai ir suprantama. Tačiau iš kitos pusės, reikia pasakyti, kad daugelis mokinių, žinoma, kurie rimtai dirbo, yra padarę didelę pažangą. Tokių yra daug. Bet ypatingai buvo pastebėta pažanga Baltuonytės, Vazalinsko, Lukoševičiaus, Aneliūnaitės, Keturkos, Šipelio, Lukoševičiūtės, Knystautės, ir ypač Pakulytės ir Šipelytės. Iš šių pasirodymo galima teigti, kad bręsta rimtos muzikinės jėgos.

K. V.

dieninio gyvenimo reikalams — elektrai gaminti, gydymo tikslams, įvairiems varikliams.

AKINIAI VIETOJE AUSŲ.

Brazilijoje, Can Paulo universiteto profesoriaus, kuris nu-stoja klausos, susirūpino šį trūkumą kaip nors atstatyti.

Kaip žinoma, ligšiol klausai taisyti mikrofonai buvo įstato mi i ausis. Jie yra sagos dydžio ir įstatyti i ausis nesudaro nei grožio, nei patogumo, nei malonumo. San Paulo profesorius mikrofonus įtaisė akinų koteliuose. Tokiu būdu šie mikrofoni visi nematomi. Kai profesorius pradėjo naudoti tokius akinius, jo kolegos nusistebėjo, nes jiems atrodė, kad jų kolega išsigydė nuo kurtumo. Iš tikrųjų gi jis naudojo mikrofonus, tiktai paslėptus akinuose...

Šis išradimas yra patogus dar ir todėl, kad daugelis žmonių akinius mėgsta dėvėti dar ir todėl, kad... gražu, nors jie jiems ir nereikalingi.

LEPEŠINSKAJA STALINO NEISGELBEJO

Rusų mokslininkė Olga Lepėšinskaja, kaip ir Bogomolice, yra pasigarsinę kaip gyvybės pailginimo spec-listai. Bogomolice dar bandymus su žmonėmis, kaip pailginti „vado“ Stalino amžių. Ajm buvo duoti ir žmonės bandymams. Bet... niekas negelbėjo. O, gal, ir būtų gelbėję, jeigu ne... Berija ir Malenkovas. Lepėšinskaja jau labai gyres, kad ji radusi būdą pailginti žmogaus gyvenimą, kuris, bendrai imant turėtų siekti 150 metų. Ji tam tikslui naudojus paprastą sodą, lotiniškai vadinamą Natrum bicarbonicum, angliai sako — Bicarbonate of soda. Ji ir pati maudėsi vieno nuošimčio karštame sodos skiediny ir gavusi stebinančių vaisių, nes daug kas jos organizme pasikeitęs: išnykę tuberkulioziniai sukietėjimai plaučiuose, šlapimas pasidaręs neutralus, sumažėjęs svoris, nuo pilvo išnykę taukai ir tt.

Bet... Stalinui gyvybės vis dėlto ji nepailgino. O, gal, drauge su Berija, vietoje to, nu manė pailginti... savo gyvybes...

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA SKAITYSI — VISĄ PASAULĮ AIŠKIAI MATYSI!

Apie paslaptinius reiškinius

RAŠO JUOZAS PRONSKUS

VI.

Dar truputį vėliau pradėjo kalbėtis tarpin. Lucija per Mercedes ir Valteris per Mary M.:

Lucija per Mercedes: „Aš nežinau, ar aš leisiu jam perduoti savo veidą“.

Valteris per Mary M.: „O, taip, jūs leisite, o taip, jūs leisite. Mes ją atvesime“.

Lucija per Mercedes: „Gerai, jei jis pats elgsis tinkamai ir nesikarščius, aš gal ir sutiksiu. Jis yra geras prieštalius ir tik dėlto, kad jis taip labai nori tuos dalykus parodyti pasauliui, Jis kartais kalba per griežtai. Jis yra visiškai žmogiškas. Jis su savim pasiėmė visas savo žmogiškas savybes. Jis nei vienos savybės neprarado“. Po to įvyko nesvarbus pasikalbėjimas tarp Dr. Hamiltono ir Valterio.

T. G. Hamiltonas: „Well, Valteri, ačiū labai“.

Valteris per Mary M. — „ne pamiršk atvykti, kai bus paveikslas“.

T. G. Hamiltonas: „Aš būsiu“.

Valteris per Mary M.: „Taip, ji sutiks, ji sutiks... Da bar aš noriu, kad grupė skirstytųsi kaip galima greičiau. Aš noriu, kad šį vakarą niekas tarpininkės nekontroliuotų“.

Grupė rengiasi išsiskirstyti, kai Valteris vėl parabyla per Mary M.: „Aš dar nepasakiau „Iki pasimatymo“. Jūs esate praeikant nekantrūs! Bet gerai jau gerai. Jūsų gerasis draugas Spurgeon sako, kad aš neturiu vartoti tokio žodžio.

Tačiau aš vis tik sakau. Iki pasimatymo, draugai! (Spurgeon yra vardas „dviasio“ kadaise Manitoboje gyvenusio pamokslininko, kurio teleplazmiškus paveikslus keliais atvejais Valteris anksčiau buvo jau pagaminęs ir kurie buvo vykusiai nufotografuoti ir yra reprodukuoti knygoje).

Sekamame posėdyje lapkričio 3 d. Valteris davė daugiau nurodymų dėl jo ruošiamos materializacijos ir instrukcijų, kaip posėdininkai ir tarpininkai (mediumai) turi laikytis seanso metu.

Valteris per Mary M.: „Karts nuo karto įvyks permaining, bet aš duosiu jums žinoti. Kiekvienas, kas įeina į kabinetą, turi išeiti dešine“. Valteris labai nekantrauja, kai grupė nesupranta, ką jis vadiną „dešine“ ir pabeldęs į kabinetą sieną tarpininkės dešinėje pusėje šaukia „Ši pusė! Ar suprato? Niekas neprivalo eiti į kabinetą arba iš jo išeiti kairę pusę! Ta pusė su skambučiu ant sienos yra įeinamoji ir išeinamoji pusė“.

T. G. Hamiltonas: „All right, Valteri!“.

Valteris per Mary M.: „Tarpininkės kairioje pusėje aš vykdu statybą ir nenoriu, kad kas trukdytų. Štai dėlko aš prašiau, kad Ellen (taip Valteris vadina tarpininkę Elisabeth) kurį laiką kabinete nesėdėtų. Aš nenoriu, kad du žmonės sėdėtų kabinete vienu metu. Aš turiu paruošti sau vietos. Bet aš ilgai jos neužlaikysiu. Taip pat aš prašyčiau jūsų nedėti ko

rio) instrukcijos bus išpildytos. Tas gerasis draugas, kuris daro užrašus, turės laikyti ausis įtempęs. Aš darau jį atsakingą už instrukcijas ir tuomet niekas neturės reikalo sakyti „jis sakė tai“ arba „jis sakė kė tai“. Valteris yra rimtai susirūpinęs ir štai dėlko šianakt jis nekrėtė juokų bei nonsensų. Jūs neturite suprato, kaip jis yra susirūpinęs, kad tas dalykas praeitų gerai. Jis to nesaikys, nes jis nori, kad būtų siurprizas“.

Dėl veinių ar kitų priežasčių Valterio planai užsidėję, nes kovo 5 d. 1930 posėdyje jis pareiškė: „Man reikalingas dar vienas posėdis, kol jūs gausite paveikslą. Aš žinau, kad jūs esate nusivylę, bet jūs būtumėt dar labiau, jei tai nebūtų tiesa. Ji yra perdaug įtempta, bet šiaip viskas tvarkoje. Tai ne jos kaltė. Jūs negalite gauti paveikslų. Man reikia daugiau laiko ir jūs turite visi atvykti... ir aš turėsiu paveikslą paruošus“.

Posėdžiautojas W. B. C. klausia: Dar vienas posėdis ir tuomet duosite galutines instrukcijas?“

Valteris: Dar vienas posėdis ir po to fotografija. Tik dar vieną tokį, kaip šį vakarą“.

W. B. C.: „Ar norite, kad tam vakarui būtų patikrintos?“

Valteris: „Jei norite“.

W. B. C.: „Hamiltonas žada pakviesti poną Pitblado“.

Valteris: „Jis tvarkoje. Aš norėčiau, kad jūs būtų. Kai aš sakau, jis tvarkoje, jis yra. Jis neturi užpakalinių durų. Prie jo reikia ateiti aplink ir pabelsti i frontines. Ir, draugai, tik turėkite kantrybės. Roma nebuvo pastatyta per vieną dieną“.

Daugiau bus.

MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS.

AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLISKOS MEDŽIAGOS — NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS.

SPECIALIZUOJUS UŽSAKYMAIS PAŠTU

(mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf, Montreal.

(vienas blokas į rytus nuo De la ROCHE)

įėjimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res.tel. RA 2-1726.

KULTŪRINĖ KRONIKA

PROF. ZUBRYS SĖKMINGAI DIRBA MOKSLINĮ
DARBĄ

Jau keli metai kai Lietuvos Universiteto profesorius chemikas Dr. A. Zubrys dirba mokslinį darbą didžiausiam Kanados — Toronto — Universitete. Yra žinių, kad mokslinis darbas jam gerai sekasi ir dėl to turima gerų vilčių bei perspektyvų.

Ponia Zubrienė, kurr yra Lietuvos Universiteto dantų gydytoja, dabar atsidėjusi laiko dantų gydytojos egzaminui Toronto Universitete, nes Kanada dantų gydytojų svetimų diplomų nepripažįsta, todėl dantų gydytojams tenka čia kartoti kursas.

— Čikagoje Ateitininkų su-ruoštame koncerte gražiai pasirodė šokėjai A. Šlepetytė su A. Liepinu ir dainininkė sol. P. Bičkienė.

— Dainavos ansamblis koncertavo Rockforde, Ill. Buvo išpildyta ir Sasnausko kanta-
ta „Broliai“.

— Balandžio 26 d. dar kar-
tą Lietuvos auditorijoje buvo suvaidinta A. Rūko „Bubulis ir Dundulis“.

— Teatras mūsų, o jo var-
gai — ne, — rašo Vl. Radze-
vičius „Australijos Lietuvių“,
pastebėdamas, kad teatro žmo-
nės nori ir juo gėrįsi, net jo rei-
kalauja, bet teatro vargų neno-
ri žinoti...

ELENOS KUPREVIČIŲS
KONCERTAS LONDONE.

Pianisto Andriaus Kuprevi-
čiaus, kuris Montrealy koncer-
tus gegužės 17 dieną, 7 val.
vakaro Plateau salėje, sesuo
Elena Kuprevičiūtė, smuikinė
kė, kovo 22 d. koncertavo Ang-
lijos Londone. Apie šį jos kon-
certą „Britanijos Lietuvis“ ra-
šo:

„Pasigirdus pirmiesiems
smuiko garsams, visi įsitikino,
kad jaudinimasis buvo visiškai
be pagrindo. Prancūzijos ir
Italijos laikraščių atsiliepimai
buvo teisingi, o gal kiek ir per
kuklius.

Kai susirinkusieji klausėsi
švelnios smuiko raudos, visų
širdyse kilo pasididžiavimas
savo tautiete, kuri sugebėjo
įnešti Lietuvos vardą į didžiū-

jų pasaulio miestų scenas. Ypa-
tingai džiugu, kad be kitų sun-
kių ir įdomių pasaulinio mąsto
kūrinių, menininkė visada įter-
pia ir lietuviškų kompozitorių
kūrinius, su kuriais supažindi-
na svetimųjų visuomenę. Ši
kartą ji grojo melancholišką,
bet lietuvių sielai labai artimą,
Budriūno „Raudą“.

Reikia pabrėžti, kad jei įei-
dami į salę jautėmės nedrąsūs,
tai išėjome iš jos pakeltomis
galvomis ir pasididžiavimo jau-
mu širdyse nešini. Jautėme vi-
si, kad ši jauna Lietuvos ats-
tovė dar daug kur sėkmingai
garsins mūsų tėvynės vardą,
todėl nuoširdžiai jai linkime ge-
riausio pasisekimo ateityje“.

„AIDO“ KONCERTAS
GEELONGE.

Melbournio lietuvių choras
„Aidas“, vadovaujamas A. Čel-
nos, ir tautinių šokių grupė, va-
dovaujama J. Petrašiūno, Ge-
elonge, Australijoje, Marijos pa-
rapijos salėje davė viešą kon-
certą. Salė prisirinko pilnu-
tėlė žmonių apie 400. Atvyko
ir svečiai. Mišrus choras
sudainavo 11 dainų, vyrų cho-
ras — 6, ir tautinių šokių gru-
pė pašoko 4 tautinius šokus.
Dainos nuskambėjo puikiai.
Kelias dainas chorui teko net
pakartoti. Gerai pasirodė ir
tautinių šokių grupė, nors jai
ir kludė scenos mažumas.

LIETUVĖ AUDEJA
AUSTRALIJOJE

Danutė Giedraitytė, gyve-
nanti 26 Northcote Rd., Arma-
dale, Melbourne, Vic., studija-
vusi tautinių audinių meną
Kauno meno mokykloje ir Frei-
burge pas pp. Tamošaičius,
Australijoje dabar audžia lie-
tuviškus audinius.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773 4914 Decairie Blvd., Montrel.

BELLAZZI & LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

LIETUVISKA

Mėsos krautuvė

Sav. J. ir K. Guzevičiai. Tel. DO 5817

2379 Rosemount Blvd., Montreal.

391 ST. CATHARINE ST. W. MONTREAL.

CAPITOL FURNITURE CO.

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kt. firmų radijo aparatų
ir elektrinių reikmenų. Visi kiti Jūsų namų reikmenys.
Mūsų prekybos vedėjas, lietuvis, J. RUSSELL yra
krautuvėje kasdien Jūsų maloniam patarnavimui.
TEL.: LA 8621.

Siuvėjas

P. ŠIDLAUSKAS

PRIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS.
ANGLISKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ
PASIRINKIMAS VIETOJE.

ATLIEKU MENISKĄ DARBĄ.

UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.

Kreiptis vakarais po 6 val. Tel. HA 8022

1124 Chenneville St. (kampas Bleury ir Dorchester)

MONTREAL

LIETUVIS VENEZUELOS
SIMFONINIAME
ORKESTRE

Buv. Liet. Valst. operos or-
kestro violončelistas Viktoras
Dapšys nuo 1946 m. dalyvau-
ja Orquestra sinfonica de Ve-
necuela. Alga — 1200 boliva-
rų (apie 400 dol.) orkestras
važinėja su gastrolėmis po Pie-
tų Ameriką ir Kubą. Viskas
būtų gerai, jei ne klimatas.
Per daug karšta. L.

NAUJAS LIETUVIŠKŲ ME-
LODIJŲ POPURI

Komp. Stasys Gailevičius
parašė naują lietuviškų melo-
dijų popurį, kurį instrumenta-
vo muz. A. Prielgauskas or-
kestrui. Šis naujas muz. kūri-
nys bus išpildytas per Toron-
to lietuvių orkestro „Trimitas“
metines, kurios įvyks gegužės
8 d. Tornote, 8 val. vakaro UN
F auditorijoje, 279 College
Street.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

P. Kesiūnas. TARP ŽALS-
VŲ PALAPINIŲ. 3-jų dalių
romanas. Autoriaus leidinys.
292 puslapiai. Kaina 3 dolė-
riai. Spaudė „Draugo“ spaus-
tuvė, 2334 So. Oakley Ave,
Chicago 8, Illinois, USA. Au-
toriaus adresas nenurodytas.

Leidinyas atrodo gražiai. Ge-
rai atspausťas, gerame popie-
ry. Tai romanas, kuriame vaiz-
duojami Lietuvos laisvės kovo-
tojai - partizanai ir bendrai ko-
vos už Lietuvos laisvę, už lie-
tuvių ir lietuvių.

„LIETUVIŲ DIENOS“ 4
(33 numeris, balandžio mėne-
sis. Numeris gražiai iliustru-
tas ir turi daug vaizdų iš Kana-
dos.

LIETUVOS ŪKIO ATSTA-
TYMO STUDIJŲ K-JOS
DARBŲ 9-TAS ŠAS.

Turiny: Ged. Galvos — Ūkio
tyrimas ir Dr. J. Budzeikos —
Ūkio tyrimo institutas. Auto-
riai patiekia pagrindines tezes
ir jas analizuoja, kaip ateities
Lietuvoje turėtų būti vedamas
ūkio tyrimas. Tyrimas reika-
lingas užsienio ir vidaus rin-
kų, gamybos, paskirstymo, al-
gų, investicijų ir kt. Tikslai tu-
rint gerą tyrimo instituciją,
bus lengva ne tik greičiau Lie-
tuvos ūkį atstatyti, bet ir tin-
kamiau jį rikiuoti. Šitie klau-
simai mūsų spaudoje ligi šiolei
išsamiau dar nebuvo pajudin-
ti.

Leidinyas gaunamas pas pla-
tintojus ir LŪASK: 701 E. 5
th St., So. Boston, Mass.

MR. MARIN dabar nutrau-

kė ryšius su SOZANSKY

STUDIO, kampas Fronte-

nac ir Ontario ir maloniai

kviečia savo lietuvius drau-

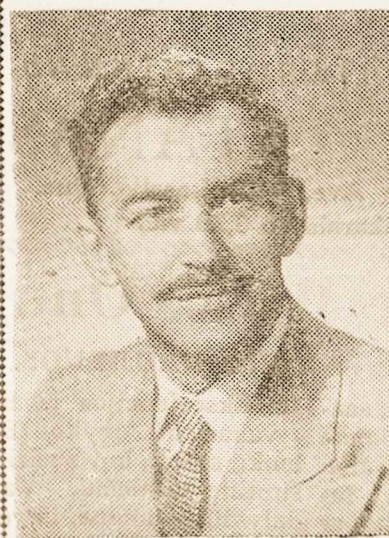
gus patikėti fotografinius

darbus jo naujoje studijoje

*

72 ST. CATHERINE E.

*

Marin
PORTRAIT

VESTUVĖS, GRUPĖS, PORTRETAI NAMUOSE IR
STUDIJOJE.

72 ST. CATHERINE E. MONTREAL, HA 0491

Filatelistų draugijos „Lie-
tuva“ BIULETENIS — „Lit-
huania“ Philatelic Society Bul-
letin. 4 nr. April. 1953. Biule-
tenio adresas: Mr. E. Jasiūnas,
5741 So. Loomis Blvd, Chica-
go 36, Illinois, USA. Atskiro
numerio kaina 20 centų.

Dr. J. Basanaavičiaus AT-
MINTIES PAGERBIMUI Ar-
gentinos Lietuvių Centro me-
raštis. 1927 — 1952. Lietuvių
Centro leidinys. Tabare 6950,
Buenos Aires, Argentina.

KEISDAMI ADRESUS nepa-
mirškite pasiųsti 25 c. (smul-
kiais pašto ženklais).

VEDYBINIS SKELBIMAS!

Viengungis 40 metų am-
žiaus, vidutinio ūgio, vedybų
tikslui nori susirašinėti su mer-
ginomis ar našlėmis, artimo-
mis mano amžiui. Į pračių ne-
kreipkime dėmesio, ateitis pri-
klausys nuo mūsų.

Suinteresuotos rašykite, at-
sakysiu į visus laiškus.

Prašau kreiptis šio laikraščio
adresu, pažymint raidėm K.M.

„NL“ ADMINISTRACIJA
prašo Gerb. Skaitytojus atnau-
jinti prenumeratą 1953 metams

SAMUEL'S
CAR MARKET INC.

MOKA AUGSTESNĖ KAINĄ UŽ TAMSTŲ AUTO-
MOBILĮ ir KEIČIANT JUSIŠKĮ ĮVERTINĄ AUGS-
ČIAU, NEI BET KURIS PREKYBININKAS
MIESTE.

PIRKDAMI VARTOTĄ AUTOMOBILĮ, PAS MUS
GAUSITE GERESNĖS SĄLYGOMIS, NEI BET
KUR KITUR MIESTE.

TAMSTŲ DISPOZICIJAI TURIME
VISŲ RŪŠIŲ NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.

TOLIMESNEI INFORMACIJAI KREIPKITĖS AR
SKAMBINKITE

Lietuviui atstovui

Mr. HENRY ADOMONIUI

ir

Mr. J. C. PAQUE TTE, Manager

8945 Lajeunesse, Montreal.

Telefonai: DU — 3289; DU — 7995; VE 6681.

LIUDESIO VALANDO I

KREIPKITĖS PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM

PE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

FUNERAL DIRECTOR

NELAIMIŲ AVEJU VISADA PASIRUOŠĘS PADĖTI

AMherst 0694

2102 FULLUM ST.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŲŲ TARNYOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

Duodame ir kreditan
PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE St. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITĖS IŠSIMOKĖJIMUI

be nuosimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai

■ CYMA ■ LONGINES

■ BULOVA ■ OMEGA

Šviesiai melsvi deimantai

Mokame augščiausias kainas

už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS

LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO,
bet

Alberto Norkeliūno

Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

už \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.

Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.

Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: CI 2'63

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŽUKAS ANTANAS

408—8th Ave, Ville Lasalle, Que.
Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Sault Ste Marie, Ont.

VĖLYVOJO PAVASARIO NAUJIENOS.

Nors mūsų mieste pavasario jau daug anksčiau laukėme ir pavasario sezonas oficialiai prasidėjo dar kovo mėn., tačiau šiais metais pas mus pavasaris labai vėluojasi. Beveik per visą balandžio mėn. pakaitomis snigo, lijo ir buvo šaltos oras.

Nusibodo belaukiant žuklautojams, automobilių savininkams — iškili mėgėjams ir tiems tautiečiams, kurie tuojau pat šiek tiek pradžiūvus galvoja namus statyti. Nežiūrint šio vėlyvo pavasario ir blogų orų, kai kurie mūsų kolonijos žuklautojai, kaip ir kiekvienais metais, turėjo pramogą stintų (angliškai „smelts“) gaudyme. Geriausios stintų gaudymo vietos yra net keliasdešimt mylių nuo mūsų miesto, tačiau kai kurie tautiečiai nepatingėjo darbo ir vargo ir tiek tų žuvelių prisigaudė, kad net savo artimuosius gausiai apdalino.

Vyskupo atsilankymas.

Pats svarbiausias ir didžiausias tuojau po Velykų švenčių mūsų kolonijos išjudinimas buvo Jo Ekscelencijos vyskupo V. Brizgio atsilankymas. Šis garbingas ir retas svečias atvyko mūsų kolonijon trečiąją Velykų dieną, daugumai mums pažįstamojo simpatiškojo kun. Kulbio ir kun. Parulio lydimas.

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:
3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)
(buvusi Juozo Paplauskio)
SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-
LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).
2521 CENTRE St., Montreal. Fltroy 3292.

EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS.
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD
TR. 1135

MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (iširimus), išiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orą derį paimame iš namų ir pristatome į namus. Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,
J. Kriaučiūnas,
A. Majauskas.

Moteru Rubu Siuveja

siuvu paltus, kostiumus ir sukneles. Darbas augštos kokybės, kainos prieinamos.

STASĖ VENCKIENĖ

6702 Des Erables, Montreal (kampas St. Zotique).

Išvyko tautietis.

Trumpai prieš pat Velykų šventes iš mūsų kolonijos išvyko „Nepr. Lietuvos“ skaitytojas - rėmėjas, paskutinio karo veteranas tautietis K. Leknickas, kuris mūsų mieste išgyveno nepilnus dvejus metus ir dirbo vietiniame didžiuliam plieno fabrike „Algoma Steel“. Šiam simpatiškam tautiečiui, kurį jį pažinę ir jo draugai ilgai prisimins jo nuoširdumą, atvirumą ir vaisingumą, palinkėsime kuo geriausios sėkmės jo tolimesniame gyvenime ir darbuose.

Darbų „frontas“.

Kaip jau prieš porą savaitių buvo rašyta, bedarbių tautiečių mūsų mieste, su mažomis išimtimis, kaip ir nėra. Vėlyvas pavasaris suvėlino darbus pas mažesnius kontraktorius, tačiau tokių darbų mūsų tautiečiai ir nelabai griebiasi. Neseniai pasitaikė net pora pavyzdžių, kad mažesnė ir menkesnė darbovietė nenorėdama dirbti, o nesulaukdami pašaukiant į plieno fabriką, tautiečiai išvyko kitur darbo jėškoti. Tačiau kantresnė ir „landesnė“

tautiečiai, kurie jėškojo darbą, tie ir gavo. Ir į didžiausią mūsų miesto darbovietę vėl pašaukė keletą anksčiau užsiregistravusių tautiečių, o samdytas naujų darbininkų šioje darbovietėje pastoviai tęsiasi, tačiau norint pakliūti, reikia kantrybės, laimės ir veržlumo.

Kalbama, kad didžiulė statybos bendrovė „Faudation Comp of Canada“ artimiausiu laiku užbaigs ar visai nutrauks savo darbus, kuriuos turi pradėjusi vis plečiamam plieno fabrike „Algoma Steel“. Čia dirbą tautiečiai, tai numatydami, turėtų iš anksto užsiregistruoti plieno fabrike (ne kiekvieną dieną registruoja!) ir bendrai pagalvoti apie darbą ateityje.

Yra tautiečių, kuriems pavyko darbą gauti ir mūsų miesto „Sault Structural Steel“ fabrikelyje, netgi be jokios protekcijos ar pagalbos ten jau anksčiau dirbusių didelio išvaizdavimo tautiečių, ir be jokių išsigalvotų - pletkavojamų kysčių.

J. Sk.

„NL“ ADMINISTRACIJA
prašo Gerb. Skaitytojus atnaujinti prenumeratą 1953 metams

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose.

Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. HA 7623.

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ

JŪSŲ PATARNAVIMUI

PRAŠOME APLANKYTI

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba užeikite:

Kasdien:

Nuo 9 ryto iki 7 vak.

Tel. FA 6844

Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 10 vak.

3664 St. Famille St.

Tel. HA 6708 Montreal, Que.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU
SAŽININGAI
IR SVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD,
Park Extension.
CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro,
šeštadieniais — visą dieną.

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukr. — \$ 2.60

B. 20 sv. cukr. — \$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50

B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90

E. 9 sv. kiau. t. \$ 5.25

Siunt. Nr. 11 — \$ 6.50

5 sv. cukraus

Reikalaukite pilno siuntinių sąrašo.

5 sv. baltų kv. miltų

3 sv. gr. kiau. taukų

1 sv. šokolado

1 sv. kavos

Siunt. Nr. 12 — \$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiau. taukų

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

Siunt. Nr. 19 — \$ 9.95

4 sv. rūk. lašinių

2 sv. kiau. taukų

2 sv. margarino

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

Audziu tautinius rūbus.

JUOSTAS, PAGALVĖLES, STALTIESĖLES, UŽUOLAI-
LAIDAS ir kt. NEAUČSTOS KAINOS.

288—6 Ave. Ville LaSalle. Ald. Bobėnaitė-Puniškienė.

SIMCOE, Ont.

GRAŽUS GIMTADIENIO MINĖJIMAS.

Balandžio 18 d. Simcoe miesto lietuviško viešbučio „Norfolk Hotel“ savininkai atšventė p. Onos Dumšienės gimtadienį. Pp. Dumšių šeima, būdama populiari vietos lietuviškoje visuomenėje ir svetimtaučių tarpe, p. Dumšienės gimtadienio proga, susirinkusių iš plačios apylinkės artimųjų draugų ir bičiulių apdovanota atitinkamomis dovanomis. Visi atsilankę svečiai buvo šeiminių gražiai pavaišinti. Vaisių metu p. Dumšienei linkėta viso ko geriausio ir sulaukti dar daug daug saulėtų ir laimingų gimtadienių.

Sugrįžo Tuinylai ir Stradomskiai.

Šiame gimtadienio subūvime svečių tarpe dalyvavo pp. Stradomskių šeima iš Delhi, Ont. ir pp. Tuinylų šeima iš Simcoe, Ont. Šios dvi šeimos praėjusių metų rudenį poilsio ir turistiniais tikslais buvo išvy-

PATIKSLINIMAS

„T. Ž.“ ir „N. L.“ p. E. korespondencijoje apie Fort William ir Port Arthur paminėta mano pavardė su neužtarnautais titulaus. Vietoj sakinio „Anglų laikraščio redaktorius ir oficialus fotografas Geraldton“ turėtų būti „Geraldtono anglų laikraščio administracijos ir fotografas“.

Ben. Kašinskas.

TAUTOS FONDUI

Tautos Fondo aukos iš Vasario 16 d. minėjimų per PLB Kanados Krašto Valdymą gautos iš šių apylinkių:
Toronto \$ 300,—
Winnipeg \$ 51,52
Ottawas \$ 14,50
K. Krašto Valdyba buvo informuota raštu, kad pinigai tiesiogiai persiųsti T. Fondo Atstovybei šių apylinkių:
Edmonton'o \$ 209,50

Hamiltono \$ 120,—
Dalis solidarumo mokesčio priklausancio procento Krašto Valdybai ir švietimo reikalams jau gauta iš vėliausiai susikursios Toronto apylinkės valdybos. Laukiama ir iš kitų apylinkių.

J. R. Simanavičius,
PLB Kanados Krašto V-bos
Iždininkas.

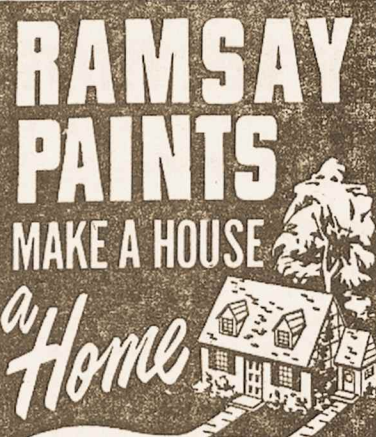
DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS
DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.

Sav. P. Rutkauskas Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

VICTOR HARDWARE

5939 MONK Boulevard, MONTREAL. Tel.: FI 1492
SAVININKAI BROLIAI BRATAUSKAI

There is a
RAMSAY PAINT
for INTERIOR
or EXTERIOR USE!
in FLAT
SEMI-GLOSS
GLOSS
FINISHES

PERKANTIEMS DAŽUS GALONAIŠ, NAMŲ SAVININKAMS
DUODAMA 20% NUOLAIDA.

CROSLEY
RADIO ir TELEVIZIJA

C. C. M. DVIRAČIAI

PASINAUDOKITE
SPECIALIA VISŲ
PIRKINIŲ NUOLAIDA, TAIKOMA LIETUVIAMS!

Jono LADYGOS baldų studijoje „ARTIS“

primami užsakymai ir patalymai sofa, fotelių (chesterfields). „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis.

Biuras St. Denis 1251, (prie St. Cathenure). Specialiai lietuviams šeštadieniais iki pietų. Telef.: TAlon 3345.

KLB FORT WIL LIAM SKYRIUS

kviečia susirinkimą gegužės Ont. yra daug svarbių reika-
10 dieną šekmadienį 2 val. p. lų. Tad maloniai prašome vi-
p. Ponų Kaminskių bute, 845 sus kuo skaitlingiausiai daly-
N. Brodie St., Fort William, vauti. V-ba.

Dr. A. Pacevičius

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Yarmey Clinic 314 Bathurst St., Toronto
Telef. kabinetas EM. 6-2696. Namų OL 4778
Rentgenas. Fysioterapija. Laboratoriniai tyrimai.
Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11—12 val., 2—4 v.
ir 7—9 val., šeštadieniais nuo 11—3 val.

DR. K. ŽYMANTIENĖ

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

430 DUNDAS Str. West Toronto.

Priimamos val.: nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p. p. Kitu
laiku pagal susitarimą. Telef. EM 6-5798.

Didžiausias namų pasirinkimas

KANADOJE DIDŽIAUSIOJE NUOSAVYBIŲ
PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGOJE

Pirkdami ar parduo-
dami pasitarkite su
mūsų ekspertais.

Mes turime šimtus
įvairiausių namų.
Taip pat
duodame paskolas.

Platesnių informacijų ir visais namų pirkimo-pardavimo
reikalais kreipkitės

A. Kiršonis V. Morkis B. Sergautis

Telef. KE 9272 ir KE 0415

1460 DUNDAS St. W. (prie Dufferin)—TORONTO.

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

Centrinė Įstaiga 1172 Bay St., Toronto, Ont.

LA 7570

WILLIAM BENDENA
REAL ESTATE

1555 Dundas St. W. (kampas Sheridan) Toronto.

Pirkdami ar parduodami Namus pasitarkite su mumis) —
mielai jums patarnausim!

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas,
dažo ir kerpa plaukus. Kiekvieną metu (išskyrus sek-
madienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

F. N. Prebble

REAL ESTATE

1052 A. BLOOR ST. W. TORONTO

JEI PAGEIDAUJATE PIRKTI AR PARDUOTI NUO
SAVYBES: HOTELIUS, BIZNIUS, NAMUS, FAR-
MAS, PRAŠOME KRTIPTIS PAS LIETUVIUS —
PARDAVĖJUS:

J. Rukša-VL. Jankaitis

BIURO TELEF.

OL 5176

OL 7193

Maloniai pranešame!

NAUJŲ „FORD“ AUTO MOBILIŲ IR SUNKVEŽI-
MIŲ PIRKIMO REIKA LAIS KREIPKITEŠ

I MŪSŲ ATSTOVĄ

V. PESECKĄ

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10—13 val.

DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMO-
BILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR
SAŽINGAI ATLIEKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ
ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

TORONTO, HAMILTONO IR JŲ APYLINKĖS
Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Nuo š. m. sausio mėn. atidarė savo skyrių ir TORONTE.
Tuo tarpu ĮRENGIAMŲ NAUJŲ OIL BURNERIAI į nau-
jas ar senas krosnis papigintomis kainomis ir išsimokėji-
mui iki dviejų metų.

Dėl informacijų ar įrengimų prašome kreiptis:
TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951
HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

PADĖKOS

Didelė ir nuoširdi mūsų pa-
dėka p. Albertui Norkeliūnui,
kad, parūpinęs visas reikalingas
garantijas, mums sudarė
dokumentus atvykti į Kanadą
iš Vokietijos.

Labai ačiū ir ponams Nor-
keliūnams senjorams, kad mus
maloniai priėmė Montrealy ir
abi šeimos mums parūpino bu-
tą.

Taipogi dėkojame ponams
Mažulaičiams, kad mums sku-
biai padėjo surasti darbą ir
tuojau pradėti normalų šiame
krašte ir mieste gyvenimą.

Visiems šiems mūsų gerada-
riams - tautiečiams esame ir
visada už tai būsimė dėkingi.

Marija ir Antanas
Kazlauskai.

W. A. LENCKI,
B. A., L. L. B.
TEISININKAS —

Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ**SIUVYKLA**

SIUVU MOTERIŠKUS IR VYRIŠKUS RŪBUS, IL-
GAMETIS PATYRIMAS; DIDELIS MEDŽIAGŲ PA-
SIRINKIMAS VIETOJE. PRAŠAU ATSLANKYTI:

MR. JURGIS EIDUKEVIČIUS

374 Barton Street E., Hamilton, Ont.

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A Bloor St. W., (prie Dovercourt) II augšte,

„CLARE'S BEAUTY PARLOR“

daro pusmetinius ir vienkartinius šukavimus, kerpa
ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus.

Tel. LL. 8871. Prašoma užsisakyti iš anksto.

Savininkės G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė.

DĖMESIO! Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis,
taip pat remontuoju senas. Pravedu gazo linijas, pri-
jungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo kros-
neles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 HAVELOCK, Toronto, telef. LL 4576

ANT. JUOZAPAITIS

John J. ELLIS,

REAL ESTATE

1072 BLOOR ST. W., TORONTO, Ont.

MALONIŲ IR SAŽINGŲ PATARNAVIMŲ MŪSŲ
FIRMA ĮSIGIJO GERĄ VARDĄ TORONTO VISUO-
MENĖJE. PAS MŪS DIRBĄ VIRŠ 80 ĮVAIRIŲ
TAUTŲ AGENTŲ. KASDIEN GAUNAME APIE 60
NAMŲ PARDAVIMŲ. TODĖL, JEIGU TAMSTA
JIESKOSI NAMO, BIZNIO, SKLYPO ir t. t., ATSI-
MINK IR SAVO PRIETELIUI PATARK, KAD, VI-
SUOSE PIRKIMO - PARDAVIMO — PASKOLŲ
GAVIMO REIKALUOSE TAMSTOMS MIELAI PĀ-
TARS IR PATARNAUS

P. LEONAS

TEL. ME 2471

BUTO KE 7425

1072 BLOOR ST. W., TORONTO, Ont.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Tur-
riu didelį pasirinkimą įvairių angliškių ir vietinių medžiagų.
Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

E. D. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.

Tel. LL 9626.

Danray Shoe Store

DĖMESIO!

Naujai atidarytoje Batų Krautuvelyje.

1229 DUNDAS St. W. (netoli Lietuvių Namų).
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ BATŲ.

Brockton Tire & Radio Co.

INGLIS SKALBIMO MAŠINOS

Automatiniai tankai vandeniui šildyti.

R. C. A. VICTOR TELEVIZIJOS APARATAI

ELEKTRINĖS IR GAZINĖS VIRYKLOS

RADIO APARATAI IR KITA

LENGVOS IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS.

Ypatingas dėmesys Naujiems Kanadiečiams!

1617 DUNDAS St. W. (kampas BROCK) OL 4253

LIETUVIAMS HAMILTONE PRANEŠAMA, KAD

Juozas VALEVICIUS

perėjo dirbti į nekilnojamo turto,

REAL ESTATE

pirkimo — pardavimo sritį.

Atstovauja Kanadoj didžiausią nekilnojamo turto įstaigą

ERNEST RIDOUT REAL ESTATE Ltd.

Pasitarkit prieš pirkdami ar parduodami

Skambinkit ar užiekit į įstaigą 913 Main St. E. Tel. 9—4121, namų 5—3847.

HAMILTON

TAUTOS FONDO HAMIL TONO SK. 2-JŲ METŲ VEIKLOS APŽVALGA.

Kas nėra girdėjęs apie Ha-
miltono lietuvių koloniją, kaip
vieną pavyzdgingiausių šiame
krašte?

Nors rašančiajam šias eilu-
tes (kaip hamiltoniečiui) ir ne
patogu būtų kelti į padanges sa-
vo kolonijos, tačiau per 5-kis
emigracinio gyvenimo metus
šioje valstybėje, ši trečioji Ka-
nados lietuvių kolonija jau ne-
kartą yra linksniuojama spau-
dos puslapiuose kaip judriaus-
ias Ontario pramonės miesto
lietuvių susibūrimas. Kad tai
nėra „iš piršto išlaužta“ teisy-
bė — teįrodo šie faktai: Hamil-
tonas pirmas Kanadoje padidi-
no (tikrumoje pasistatė sau
naują) bažnyčią, daugiausiai
surinko enciklopedijai prenu-
meratorių, surengė spaudos va-
jų, jau 2-ji metai iš eilės, kaip
Tautos Fondui surinktomis au-
koms stovi pirmoje vietoje ir
štai vėl ruošiasi surengimui
Lietuvio Dienos Kanadoje.

Nenuostabu tad, kad Hamil-
tonas turi pirmaujančios kolo-
nijos vardą.

Norėčiau čia padaryti trumpą
apžvalgą, to pirmaujančio
Kanadoje vieneto.

Tautos Fondo Hamiltono sk.,
kuriam ši mėnesį sueina dveji
darbo metai. Ir taip, 1951 m.
brizelio mėn. 7 d. „NL“ Nr. 22
skaitome šią trumpą žinutę:
„gegužės mėn. 5 d. KLB Ham-
iltono apylinkės valdyba pa-
skyrė Tautos Fondo atstovų
Hamiltono Stasį Bakšį. Paskir-
tasis, remdamasis Tautos Fon-
do Atstovybės Kanadoje aplin-
kraščiu Nr. 2, sudarė padidin-
tą atstovybę iš kelių asme-
nų ir pristatė tvirtinti KLB
Hamiltono valdybai ir T. Fon-
do atstovybei Montrealyje“.

O Tautos Fondo Hamiltono
valdybos protokole 1951 m. ge-
gužės mėn. 27 d. Nr. 1 įrašyta
yra: „oficialiai skaityti Atsto-
vybės (skyriaus? — Kbr.) dar-
bo pradžią nuo 1951 m. gegu-
žės mėn. 27 d.“.

Išgirstama, kad T. Fondo
Hamiltono sk., išeina iš savo
veiklos ribų, nurodant faktą —

lietuviškų knygų pirkimą
šeštadieninei mokyklai, ar pa-
remiam finansiskai į nelaimę
patekusius tautiečius. Tektų
čia trumpai atsakyti, kad Taus-
tos Fondo tikslas ir uždavinys
yra taip pat lietuviškumo pala-
ymas Kanadoje!

Nesigilinsiu į T. Fondo Ha-
miltono sk. per tuos duėjus me-
tus atliktus smulkius darbus,
(protesto laiško parašymas J
T nariams, knygų apie Lietuvą
įteikimas vietos įtakingiems sa-
menims, aukų dėžutės įtaisy-
mas bažnyčioje, metrašcio ve-
dimas ir tt. ir tt.) tačiau negali
ma tytomis praeiti per tas vie-
tas, kurios iškėlė vietos skyrių

į pirmąją vietą Kanadoje —
tai solidarumo mokesčio rink-
liavos, kultūriniai parengimai
ir gražios jų pajamos.

Solidarumo mokesčio
rinkliavos Hamiltono pravestos
jau 2 kart.

Pirmoji — 1951 m. (nuo lap-
kričio 1 d. iki gruodžio mėn.
15 d.) talkininkaujant 22 asme-
nims ir surenkant 527 dol. ir
antroji — 1952 m. (spalio 1 d.
iki gruodžio 5 d.) turint 20 tal-
kininkų ir surinkus 748,50. Šių
rinkliavų metu buvo pravestas
taip pat bendras Hamiltono lie-
tuvų surašymas, davęs šiuos
rezultatus: 1951 m. lietuvių
rasta 954 (123 su nuosavais
namais) ir sekančiais metais —

jau 1148 lietuviai ir 173 lietu-
vių nuosavybėje esą namai. Per
šias abi rinkliavas, miestas bu-
vo padalytas ir rajonus, taip,
kad nebuvo apleistas (beveik)
nė vienas lietuvis. Aukų vidur-
kis buvo 1,63 dol. Lietuvių
skaičius griežtai atsisakiusių
aukoti vyravo tarp 20—25 as-
menų.

Kultūrinių parengimų,

kaip koncertų, šokių, literatū-
ros vakarų, gegužinių T. Fon-
do Hamiltono sk. surengė iš vi-
so 12. Gryno pelno gauta per
3.995 dol. ir svečių — dalyvių
(pagal parduotus bilietus) tu-
rėta 4.342 asmenys! Be to,
neužmirštini yra literatūros
vakarai ir koncertai su progra-
mos dalyviais iš USA.

Baigiant, tektų pažymėti.

kad T. Fondo Hamiltono sk.,
kaip pirmaujantis Kanadoje,
Centro Atstovybei Montrealy-
je pasiuntė: 1951 m. 1.295,86
dol., 1952 m. — 2.278,81 dol.
ir 1953 m. (pirmame pusmety-
je!) 1.120 dol. Tad VILKAS,
vien tik hamiltoniečių paremtas
finansiskai 4.574 dol. suma,
neužmirštant dar, kad vietini-
nis skyrius savo einamoje sąs-
kaitoje Hamiltono Commercial
Bank turi dar apie 700 dol. Su-
dėjus bendrai, gausis „apvali“
5.200 dol. suma.

Zengiant į 3-čius

darbo metus, tektų palinkėti
Hamiltonui ir vietos T. Fondo
skyriui gražios veiklos, neuž-
leidžiant pirmaujančios vietos
aukų rinkime Lietuvos vadavi-
mo darbe, o visoms Kanados
kolonijoms — sekti hamiltonie-
čių pavyzdžiu.

Šia proga nėrėčiau pažymėti,
kad T. Fondo Hamiltono sk.
valdyba, norėdama atžymėti sa-
vo 2-jų metų veiklos sukaktį,
gegužės 9 d. rengia didelį kon-
certą. Programą atliks vyrų
kvartetas iš New Yorko, ved.
muz. A. Kačanausko. Koncer-
tas įvyks žinomoje lietuviams
salėje — St. Michael 213 Ja-
mes St. N. Pradžia 7 val. v.
Po programos numatomi sma-
gūs šokiai. Kbr.

PAKVIETIMAS.

Norėdami išpūdingiau atžy-
mėti mūsų skyriaus 2-jų metų
sukaktį ir pagerbdami mieluo-
sius tautiečius už didelę para-
mą mūsų darbe, šia proga mes
išsiuntinėjome asmeniškios pak-
vietimus visiems Hamiltono
lietuviams.

Mes jaučiame, kad ir prie-
geriausių mūsų norų, dalis tau-
tiečių šių pakvietimų negaus,
nes ne visų, naujai atvykusių
arba pakietusių butus adresus
mes spėjome laiku sužinoti.

Atsiprašydami tad, ta pro-
ga mes maloniai kveičiame
visus tautiečius į šį puikų kon-
certą, kuris įvyks gegužės 9 d.,
213 James ct. N., ir kurio pro-
gramą atliks garsieji New
Yorko „Aitvarai“.

TF Atstovybės Kanadoje

Hamiltono sk. Valdyba.

JAU ŠI ŠEŠTADIENI

Hamiltoną „atskrenda“ New
Yorko vyrų kvartetas „Aitva-
ras“, kuris čia vietos T. Fon-
do sk. 2-jų metų veiklos su-
kakčiai atžymėti, duos lietu-
viškų ir pasaulinių (lengvos
muzikos) kompoz. koncertą.
Po programos numatomi šo-
kia. Koncertas įvyks St. Mi-
chael salėje 213 James St. N.
7 val. v.

NAUJAGIMIS PAAUGO — LAIKAS KRIKŠTYTI!

Kviečiame svetelius iš visų parapijų į Hamiltono Lietuvių choro „RŪTA“

krikštynas - koncertas

kuris įvyks š. m. gegužės mėn. 17 d. (sekmadienį) 6 v. v. Westdale Mokyklos salėje (ten kur buvo 16 Vasario minėjimas)

Dalyvauja ir Hamiltono Tautinių šokių grupė. Chorui vadovauja p. V. Untulis.

Krikšto tėvai: Lietuvos konsulas p. Gyls su Ponia

ir Hamiltono m. burmistras p. L. Jackson su Ponia.

Coro Valdyba.

MONTREAL

ORGANIZACIJŲ SUSIRINKIMAS MONTREALY

Gegužės 9 dieną, šeštadienį, artojus, šienapjūtę, sėją, bulvius, Aušros Vartų parapijos salėje 8 val. 30 minučių vakaro šaukiamas visų Montrealy esančių lietuvių organizacijų pirmininkų arba juos pavaduojančių suširinkimas, kuriame dalyvaus ir KLB valdybos nariai, kurie painformuos apie kiekvieno skyriaus veiklą. Visos, kokios tikslai Montrealy yra, organizacijos prašomos būtinai prisijoti prie savo atstovų. Vienas iš skubiausių sprendimų klausimų yra Montrealio lietuvių dalyvavimas Kanados Lietuvių dienoje.

Kaip žinoma, Toronte jau seniai veikia Toronto Lietuvių Seimelis, kuris susiorganizavo dar prieš Kanados Lietuvių Bendruomenės susidarymą ir kuris ir dabar tęsia savo veiklą, primenančią Amerikos Lietuvių Tarybos struktūrą ir veiklą. Montrealis ir kitos Kanados lietuvių kolonijos, ypač skaitlingesnės, kuriose yra po kelias organizacijas, turėtų paisyti šį tikrai gerą Toronto lietuvių pavyzdį.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS.

Gegužės 10 d. šeštadienį lietuvių mokykla ruošia motinos dienos minėjimą. Iškilmingos pamaldos už motinas bus 11 val. „Aušros Vartų“ parapijos bažnyčioje. 4 val. 30 min., 220 Pine Ave McGee mokyklos salėje bus minėjimas. Pasikaita skaitys p. Giriūnienė. Mokyklos mokiniai vaidins Lazdynų Pelėdos inscenizuotą apysaką: „Motulė paviliojo“. Visuomenė prašoma skaitlingai dalyvauti.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Dvi datas reikia gerai atsiminti: 1) Gegužės 23 ir 24 dienomis Montrealy viešės su filmais p. K. Motuzas, kuris parodys juos naujai pagamintus Lietuvos filmus: spalvinį Lietuvos pašto ženklų filmą, Lietuvos

VERDUN: —

Duplex (po 6 kamb.) \$ 9.500

Duplex (po 4 kamb.) \$ 7.500

VILLE LASALLE: —

3 moderniški butai \$ 15.700

BENNETT REALTY,

Verdun, Que., HE 3704

Lietuviai atstovs

P. Jakubauskas. HE 3968.

Tel. CH. 7236

Dr. E. Andrukaitis

956 Sherbrooke E.

NEPAPRASTA!

50 naujų SPRINGFIELD matracų iš pertekliaus dirbtuvėse.

Iki \$ 39.00 vertės — kaina \$ 18.00.

Miegamojo drabužinė \$ 24.

Liukusinis šaldytuvas — nepaprastai pigiai.

4693 Christopher

Columbus

ARNOLD

MANUFAKTURING

AGENT.

J. J. ELLIS, Realtor

383 RUNCESVELLES AVE., TORONTO, ONT.

JEIGU NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS, FARMAS, GAZOLINO STOTIS, KRAUTUVES AR KITOKIUS BIZNIUS, VISUOMET JUMS MIELAI PATARNAUS MŪSŲ ATSTOVAS

Vytautas Lunys

TELEFONAI: BIURO LA 8000, BUTO LY 2048

Toronto Lietuvių Choras, ved. MUZ. ST. GAILEVIČIAUS š. m. gegužės mėn. 9 d., šeštadienį, ruošia savo pirmąjį

koncertas - krikštynas

Programoje mišraus ir vyrų choro dainos, solo — BR. MARIJOŠIUS, krikštynų aktas, šokiai, bufetas su stipresniais ir mažiau stipriais atsigavimais ir kt. pamarginimai.

Vieta — Victoria Auditorium, 53 Queen St. East, tarp Bond ir Church gatvių.

Bilietai iš anksto gaunami „Tulpės“ svetainėje, „Baltic“ restorane, p. Beržinsko krautuvėje ir, jei liks, prie įėjimo.

Kaina — 1,50 dol.

Pradžią 7,30 val. vak.

Maloniai kviečiame Toronto ir apylinkių lietuvius atsilankyti.

Toronto Lietuvių Choro Vadovybė.

TORONTO

ELENA DEVENIENĖ TORONTE

P. A. Devenienės atvykimas į Toronto sukėlė pagyvejusių sušidomėjimą visuomeniniais ir politiniais klausimais. P. Devenienė be viešų pranešimų turėjo eilę mažesnių subuvimų ir pranešimų bei pasitarimų.

Taip, ji tarėsi su KLB Šalpos komitetu; aplankė LVLiaudininkų klubo narių susirinkimą ir pranešė apie aktualius IPU reikalus ir, kaip CK narys, apie srovės veiklą; tarėsi su SLA kuopos valdyba ir tt.

SLA 236 kuopos ruošta parengime kalbėjo viešnia iš Amerikos, žinoma visuomenininkė E. Devenienė. Ji suminėjo kelius, kuriais mūsų išeivija turėtų eiti, kad atgautų prarastą nepriklausomybę. Jau 13 metų kai mes kasdien klausiamės „Kas bus“. Viena tik aišku, kad jei mes patys nedirbame, tai niekas mums laisvės neatneš. Daugelis mano, kad nesutarimai ir ginčai tarp mūsų eina nuo viršaus ir apačią, bet tai netiesa. Kokios augalo šaknys, tokie ir žiedai, taigi nesutarimų ieškoti apatėje, mūsų pačių tarpe, t. y. mūsų bendruomenėje.

SLA buvo ir yra Lietuvių Bendruomenės prototipas. Be SLA nebūtų susikūręs ir BAL Fas. — Aš, — sako p. Devenienė, — atvečiau SLA sveikimą susikūrusiai Kanados L. B-nei, o ypač Šalpos Fondui. Vokietija su 8000 badanjančių lietuvių yra mums atvira žaizda; be to dideli uždaviniai mūsų dar laukia. Neužmirškime Sibiro. Pasikeitus sąlygoms, kas pasirūpins darbų stovyklose vargstančiais ir nukamuotais mūsų tautiečiais? Šelpimo srity mes ypatingai turime būti gerai susiorganizavę ir pasirošę. Mūsų išsaugotos gyvybės yra skola mūsų Tėvynei Lietuvai, — baigė p. Devenienė.

Sekmadienį įvyko A. Devenienės pasitarimas su KLB centriniu Šalpos komitetu. L. LIETUVIŲ ORKESTRO „TRIMITAS“ METINĖS.

Prieš metus laiko Toronte įsikūrė liet. orkestras „Trimitas“, kurio iniciatorius ir organizatorius buvo Stasys Jokubaitis. Šiuo metu čia suburtos

gerosios liet. prof. muzikų pajėgos. Kiek anksčiau „Trimitas“ davė gražų liet. popurį „Tremtinio Dainų Vainikas“ harmonizuotą muz. A. Prielgausko iš liaudies dainų. Be to, operos sūvečių iš artimiausių kolonijų. Šis koncertas bus įdomus dar ir tuo, kad paruošta visai nauja šokių muzikos programa, kurioje vyrauja europinė, lietuviška ir pati modernioji amerikoniška muzika.

Be nuolatinio, orkestre jubi lejaus metu dalyvaus svečiai — muzikai, kurie padės atlikti „Carmes“ operos ištraukas. Viso orkestre numatoma 15 instrumentalistų, kaip Pažemio fogotas, prof. St. Kairio smuikas ir kita. Alg. Girdvainis.

LIET. EVANG. PARAPIJOS SUSIRINKIMAS

organizaciniam reikalams aptarti įvyksta Toronte sekmadienį gegužės 10 d. 2,30 val. po p. Lietuvių Tautos Namuose, Dundas ir Ossington gatvių kampe.

Dr. M. Kavolis.

SUKURĖ ŠEIMOS ŽIDINIUS

Marijona Steponaitytė susituokė su Stepu Petryla, Marija Sakevičiūtė su Jonu Gudečiu, Eugenija Rombergaitė su Kazimieru Simbeliu. Naujoms poroms gražaus ir sėkmingo gyvenimo.

KRIKŠTYNOS

Lietuvių bažnyčioje pakrikštyta: Marija Birutė Leiberytė, Linas Tomas Ciplijauskas, Romas Konstantinas Marijošius. P. J. Mankuvienei asistuojant, padirmavota Birutė Marcelė Indrelytė.

Dr. A. VALADKA

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

1081 Bloor St. W.-Toronto

priima ligonius ir gimdyves

šiokiadieniais nuo 2-4 pp. ir

6,30-8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

UŽEIKITE ARBA PARASYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

932 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.

PIRMOJI LIETUVIŲ

Real Estate Istaiga

TORONTO.

NUOSAVYBĖS ARBA BIZNIO PIRKIMO AR PARD

VIMO REIKALAI, PASKOLŲ GAVIMO, NAMŲ AR

BIZNIO APKAINAVIMO IR TEISINGO PATARIMO

REIKALAI KREIPKITE Į MŪSŲ ĮSTAIGĄ BE

OBLIGACIJOS.

ESU TORONTO Miesto gyventojas per

PASKUTINIUS 25 METUS.

AL GARBENS - Garbenis

REAL ESATE and BUSINESS BROKER

1486 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont.

Telefonas LO 2738. Vakaraš HY 1543.